वार्षिक शैक्षिक स्थिति प्रतिवेदन

Annual Educational Status Report

आ.व. २०८२/०८३

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा

दुहबी नगरपालिका

हाम्रो भनाइ

विकासका सबै पक्षहरुको महत्वपूर्ण पूर्वाधारका रुपमा शिक्षा रहेको हुन्छ । नेपालको संविधानले शिक्षालाई मौलिक हकका रूपमा स्थापित गरेको छ भने आधारभूत शिक्षाअनिवार्य र निःशुल्क हुने तथा माध्यमिक शिक्षा निःशुल्क हुने व्यवस्था गरेको छ । सबै तहको शिक्षालाई प्रतिस्पर्धी प्रविधिमैत्री रोजगारमुलक र उत्पादनमुखी बनाई देशको आवश्यकताअनुरुपको मानव संसाधनको विकास गर्ने लक्ष्यसहित राष्ट्रिय शिक्षा नीतिले शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि मार्गनिर्देशन गरेको छ । हाल दुहवी नगरपालिकामा प्राविधिक शिक्षा उपलब्ध गराउने शैक्षिक संस्थाको खाचो छ भने पर्याप्त मात्रामा प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्न सकिएको छैन । अतः प्राविधिक शिक्षामा लगानी बढाउन आवश्यक छ ।

शिक्षाका क्षेत्रमा गरिएको खर्च, केवल खर्च मात्र नभएर लगानी पनि हो । शिक्षामा जुन रुपमा जसरी लगानी गरिन्छ समाजको समग्र विकास पनि सोही रुपमा हुने गर्दछ । नेपालको संविधानले माध्यमिक तहसम्मको शिक्षालाई स्थानीय सरकारको अधिकारका रुपमा स्थापित गरेको छ त्यसै मर्म अनुरुप स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा अन्तर्गत गाँउपालिका तथा नगरपालिकाको २३ वटा कार्य क्षेत्र तोकिदिएको छ । जस अनुरुप स्थानीय तहले आवश्यक नीति, ऐन, कानून, नियमावली तथा निर्देशिकाहरु निर्माण गर्दै शैक्षिक व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन जरुरी रहेको देखिन्छ। यसै सन्दर्भमा हालसम्म पनि संघीय शिक्षा ऐन निर्माण नभएको अवस्थामा पनि यस दुहबी नगरपालिकाले दुहबी नगरपालिकाको शिक्षा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन,२०७७ तर्जुमा गरी सोका आधारमा आवश्यक कार्य अघि बढाइरहेको छ । नगरपालिकाले शिक्षा क्षेत्रमा आवश्यक सुधार गरी शैक्षिक उपलब्धीलाई अभिवृद्धि गर्न नगर शिक्षा ऐन, आधारभूत तह कक्षा १–८ को स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

दुहबी नगरपालिकाद्वारा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद क्षेत्रमा सञ्चालन भएका कार्यक्रम विभिन्न शीर्षकका निकासा र समग्र शैक्षिक कार्यक्रमको लक्ष्य तथा प्रगति समेटेर यो स्थिति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

अन्तमाः अगामी वर्षहरुमा शैक्षिक स्थिति प्रतिवेदनलाई अझ व्यवहारिक तथा प्रभावकारी बनाउन सम्बन्धित महानुभावहरुबाट रचनात्मक सुझावको अपेक्षा गर्दै प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा राय सल्लाह तथा सुझाव दिनुहुने सबैमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौं।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा
दुहवी नगरपालिका

विषय सूची

परिच्छेद-१ 1

परिचय 1

१.१ पृष्ठभूमिः 1

१.२ उद्देश्य 1

१.३ निर्माण प्रक्रिया 2

१.४ प्रतिवेदन तयारीका क्रममा प्रयोगमा ल्याइएका दस्तावेजहरुः 3

परिच्छेद-२ 4

शैक्षिक अवस्था 4

२.१ साक्षरताको स्थितिः 4

२.२ शिक्षण संस्थाहरुको सङ्ख्यात्यम विवरणः 4

२.३ विद्यार्थी विवरणः 5

२.४ शिक्षक दरबदी विवरण 6

२.५ भौतिक तथा पूर्वाधारको अवस्थाः 7

२.६ विद्यालय शिक्षाका शैक्षिक सूचकहरुः 7

२.७ दुहबी नगरपालिकाको समता सूचकः 8

२.८ **PRD Summary Report 2082:** 9

२.९ अनिवार्य तथा निःशुल्क विद्यालय शिक्षाको कार्यान्वयनमा स्थानीय तहको मार्गचित्रः 11

२.१० शिक्षाका क्षेत्रमा स्थानीय तहले गरेको लगानीः 12

परिच्छेद-३ 14

कार्यक्रम कार्यान्वयनको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति 14

३.१ शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाको वजेट र खर्चको अवस्थाः 14

३.२ उपशीर्षक अनुसार वजेट तथा खर्चको अवस्थाः 14

३.३ कार्यक्रम कार्यान्वयनका मुख्य समस्या तथा चुनौतीः 17

३.४ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सुधारका उपायः 17

परिच्छेद-४ 19

उपलब्धि तथा कार्यक्रमको विस्तृतीकरण 19

४.१ शिक्षक दरबन्दी मिलानको प्रगति विवरणः 19

४.२ शिक्षक अनुदान तथा शिक्षक दरबन्दी प्राप्त नगरेका आधारभूत सामुदायिक विद्यालयलाई एकमुष्ठ अनुदान कार्यान्वयनको अवस्थाः 19

४.३ विद्यालयमा सुशासन तथा पारदर्शितामा गरिएका प्रयासहरुः 19

४.४. अङ्ग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयको शिक्षणका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान कार्यान्वयनको अवस्थाः 20

४.५ विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, ICT LAB र इन्टरनेटको सुविधा पुगेका विद्यालयहरुः 20

४.६ वालविकास केन्द्रको अवस्था 21

४.७ विद्यालय सुधार योजना निर्माण र सामाजिक परीक्षणको अवस्थाः 21

४.८ छात्रवृति वितरण आवासीय तथा गैह्र आवासीय छात्रवृति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीको संख्यात्मक विवरणः 21

४.९ विशेष शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन अवस्थाः स्रोत कक्षा विषेश विद्यालयको विद्यार्थी विवरण भौतिक पुर्वाधारको अवस्थाः 21

४.१० दिवा खाजा कार्यक्रमः 22

४.११ नमुना विद्यालयको अवस्थाः 22

४.१२ निशुल्क सेनीटरी प्याड वितरणको अवस्थाः 22

४.१३ स्थानीय तहले अन्तरिक स्रोत अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमहरु तथा उपलव्धिः 22

परिच्छेद–५ 24

असल अभ्यास, प्रमुख उपलव्धि, चुनौती तथा समाधानका उपायहरू 24

५.१ अन्य संस्थासँगको साझेदारीमा सञ्चालित कार्यक्रम 24

५.२ असल अभ्यास तथा नवप्रर्वतनात्मक कार्यक्रमहरुः 24

५.३ समग्र कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धीः 25

५.४ चुनौती तथा समाधानका लागि गरिएका प्रयासहरुः 26

परिच्छेद-१
परिचय

१.१ पृष्ठभूमि:

नेपालको संविधानबमोजिम आधारभूत तथा माध्यमिक तहको शिक्षा व्यवस्थापनको पूर्ण जिम्मेवारी स्थानीय तहमा निहित रहेको छ। यसै संवैधानिक व्यवस्थाका साथै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी ऐन तथा नियमावली लगायतका कानुनी आधारहरूलाई आत्मसात् गर्दै दुहबी नगरपालिका, सुनसरीले नगरको विद्यालय शिक्षा तथा समग्र शैक्षिक गतिविधिलाई निरन्तरता दिँदै आएको छ।

नगरको शिक्षा क्षेत्रलाई थप व्यवस्थित, मर्यादित र कानुनसम्मत बनाउन दुहबी नगरपालिकाको नगरसभाबाट पारित भई 'दुहबी नगरपालिकाको शिक्षा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७७' समेत हाल कार्यान्वयनमा रहेको छ।

यसै सन्दर्भमा, संघीय सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण भई आएका सशर्त अनुदानतर्फका कार्यक्रमहरू र दुहबी नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट शैक्षिक क्षेत्रमा गरिएको लगानीको समग्र अवस्थालाई समेटेर यो स्थिति प्रतिवेदन तयार पारिएको छ। यस प्रतिवेदनमा शैक्षिक सत्र २०८० को विद्यालय शिक्षाका गतिविधिहरू तथा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा सम्पादन भएका प्रमुख शैक्षिक कार्यक्रमहरूको संक्षिप्त रूपरेखा प्रस्तुत गर्दै नगरको समग्र शैक्षिक अवस्थालाई ऐनाको रूपमा प्रतिबिम्बित गर्ने प्रयास शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाले गरेको छ।

१.२ उद्देश्य

दुहबी नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को शिक्षा क्षेत्रको वार्षिक स्थिति प्रतिवेदन तयार गर्नुका मुख्य उद्देश्यहरू देहायबमोजिम रहेका छन्:

क. **शैक्षिक अवस्थाको यथार्थ चित्रण गर्नु:** नगरपालिकाभित्र सञ्चालित सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार, जनशक्ति (शिक्षक/कर्मचारी), विद्यार्थी भर्ना, टिकाउ दर र समग्र शैक्षिक वातावरणको हालको यथार्थ अवस्थाको विश्लेषण गर्नु।

ख. **कार्यक्रम तथा बजेटको समीक्षा गर्नु:** आ.व. २०८२/०८३ मा स्वीकृत नीति, शैक्षिक कार्यक्रमहरू र विनियोजित बजेटको कार्यान्वयन स्थिति कस्तो रह्यो भनी प्रगतिको समीक्षा र मूल्याङ्कन गर्नु।

ग. **चुनौती तथा समस्याहरूको पहिचान गर्नु:** स्थानीय स्तरमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने क्रममा देखा परेका प्राविधिक, प्रशासनिक, वित्तीय तथा व्यावहारिक चुनौती र समस्याहरूलाई पहिचान गर्नु।

घ. **भावी योजना तथा नीति तर्जुमाका लागि आधार प्रदान गर्नु:** प्राप्त तथ्याङ्क र निष्कर्षका आधारमा आगामी आर्थिक वर्ष (आ.व. २०८३/०८४) को लागि व्यावहारिक शैक्षिक योजना, रणनीति तथा बजेट तर्जुमा गर्न स्थानीय तहलाई मार्गनिर्देशन गर्नु।

ङ. **गुणस्तर सुधारका उपायहरू पहिल्याउनु:** विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धि र पठनपाठनको गुणस्तर सुधार्न आवश्यक पर्ने शैक्षिक सुधारका क्षेत्रहरू र शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धिका उपायहरू सिफारिस गर्नु।

च. **पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्नु:** नगरपालिकाको शैक्षिक प्रशासन तथा विद्यालयहरूमा पारदर्शिता, सुशासन र उत्तरदायित्वको भावना अभिवृद्धि गर्दै आम सरोकारवालाहरू (अभिभावक, शिक्षक, जनप्रतिनिधि आदि) लाई प्रगति विवरणबारे सूसूचित गराउनु।

छ. **नीतिगत सामञ्जस्यता कायम गर्नु:** संघीय तथा प्रादेशिक शिक्षा नीति, राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारुप र दिगो विकास लक्ष्य (SDG 4 - गुणस्तरीय शिक्षा) सँग नगरपालिकाको शैक्षिक योजनालाई आबद्ध गर्न मद्दत गर्नु ।

१.३ निर्माण प्रक्रिया

दुहबी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को शिक्षा क्षेत्रको वार्षिक स्थिति प्रतिवेदन निर्माण गर्ने प्रक्रियालाई व्यवस्थित, तथ्यपरक र सहभागितामूलक बनाउन देहायबमोजिमका चरणहरू अवलम्बन गर्न गरिएको छ:

क. तयारी तथा प्रारम्भिक चरण (Preparation & Planning Phase)

- **कार्यदल वा अध्ययन समिति गठन:** नगरपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको नेतृत्वमा प्रतिवेदन लेखन कार्यदल वा समिति गठन गरी आवश्यकता अनुसार नगरपालिकाका नगरप्रमुख,उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत अन्य सरोकारवालहरुसँग सहयोग लिइएको छ ।

ख. तथ्याङ्क संकलन तथा क्षेत्रगत अध्ययन चरण (Data Collection & Field Study Phase)

- **द्वितियक तथ्याङ्क (Secondary Data) संकलन:** नगरपालिकाको शिक्षा शाखामा उपलब्ध तथ्याङ्क, एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (IEMIS) को विवरण, विगतका वार्षिक योजनाहरू, बजेट तथा कार्यक्रम पुस्तिका र राष्ट्रिय जनगणनाको स्थानीय तथ्याङ्कहरु,
- **प्राथमिक तथ्याङ्क (Primary Data) संकलन:** नगरपालिकाभित्र रहेका सम्पूर्ण सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूको विवरण,

ग. तथ्याङ्क विश्लेषण र मस्यौदा प्रतिवेदन लेखन (Data Analysis & Draft Writing Phase)

- **तथ्याङ्क प्रशोधन र वर्गीकरण:** संकलित परिमाणात्मक र गुणात्मक तथ्याङ्कलाई कम्प्युटर सफ्टवेयर (जस्तै: Excel वा SPSS) मा प्रविष्ट गरी विश्लेषण योग्य बनाइएको ।
- **अवस्थाको विश्लेषण:** नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्था, आ.व. २०८२/०८३ मा हासिल भएका मुख्य उपलब्धिहरू, बजेट खर्चको अवस्था र चालु कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिताको विश्लेषण गरिएको ।
- **प्रारम्भिक मस्यौदा (First Draft) लेखन:** प्रप्त तथ्यङ्कहरुका आधारमा दुहबी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को शिक्षा क्षेत्रको वार्षिक स्थिति प्रतिवेदनको प्रारम्भिक मस्यौदा निर्माण गरिएको ।

घ. परामर्श, परिमार्जन तथा प्रमाणीकरण (Consultation, Refinement & Validation Phase)

- **आन्तरिक समीक्षा:** तयार पारिएको पहिलो मस्यौदालाई नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र शिक्षा शाखा प्रमुख बीचमा प्रस्तुत गरी आन्तरिक पृष्ठपोषण लिइएको,

ङ. अन्तिम रूप र प्रकाशन (Finalization & Dissemination Phase)

- **प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिने:** आवश्यक राय सुझावका आधारमा प्रतिवेदन परिमार्जन र भाषिक तथा प्राविधिक शुद्धता जाँच गरी अन्तिम रूप दिइएको,
- **प्रकाशन:** स्वीकृत प्रतिवेदनलाई पुस्तक वा डिजिटल माध्यम (वेबसाइट/सामाजिक सञ्जाल) मा प्रकाशन गरिएको ।

१.४ प्रतिवेदन तयारीका क्रममा प्रयोगमा ल्याइएका दस्तावेजहरुः

दुहबी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को शिक्षा क्षेत्रको वार्षिक स्थिति प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा नीतिगत सामञ्जस्यता, कानुनी स्पष्टता र वस्तुनिष्ठ तथ्याङ्क सुनिश्चित गर्न देहायबमोजिमका दस्तावेजहरूलाई मुख्य सन्दर्भ र आधारका रूपमा प्रयोगमा ल्याइन्छ:

क. संवैधानिक तथा कानुनी दस्तावेजहरू (Constitutional & Legal Documents)

- **नेपालको संविधान:** संविधानको धारा ३१ (शिक्षा सम्बन्धी हक) र अनुसूची ८ (स्थानीय तहको एकल अधिकार सूची, जसमा आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा समावेश छ)।
- **स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४:** स्थानीय तहलाई प्राप्त शिक्षा सम्बन्धी अधिकार र जिम्मेवारीहरूको कार्यान्वयनको समीक्षाका लागि।
- **अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७७:** सबै बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गर्ने कानुनी प्रावधानहरूको मूल्याङ्कन गर्न।
- **दुहबी नगरपालिकाको शिक्षा ऐन तथा नियमावली:** स्थानीय स्तरमा निर्माण गरिएका शैक्षिक नियम र तिनको कार्यान्वयनको अवस्था जाँच्न।

ख. राष्ट्रिय नीति, योजना तथा निर्देशिकाहरू (National Policies & Plans)

- **राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६:** राष्ट्रिय शैक्षिक लक्ष्य र स्थानीय कार्यक्रमहरू बीचको तादात्म्यता मिलाउन।
- **विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना (School Education Sector Plan - SESP, 2021-2030):** नेपाल सरकारको दीर्घकालीन शैक्षिक रणनीति र सूचकहरूसँग स्थानीय प्रगतिको तुलना गर्न।
- **नेपाल सरकारको १६औँ आवधिक योजना (२०८१/८२ - २०८५/८६):** राष्ट्रिय विकास लक्ष्य र शैक्षिक योजनासँग नगरको योजना समायोजन गर्न।
- **दिगो विकास लक्ष्य (SDG 4 - गुणस्तरीय शिक्षा):** समावेशी र समतामूलक शिक्षा प्रवर्द्धन गर्ने स्थानीय सूचकहरूको मापनका लागि।

ग. नगरपालिका तहका नीति, योजना र कार्यक्रमहरू (Local Government Documents)

- **दुहबी नगरपालिकाको आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट वक्तव्य:** शिक्षा क्षेत्रमा विनियोजित बजेट र तय गरिएका मुख्य लक्ष्यहरूको समीक्षा गर्न।
- **दुहबी नगरपालिकाको गत आ.व. २०८१/०८२ को शिक्षा क्षेत्रको वार्षिक स्थिति प्रतिवेदन:** अघिल्लो वर्षको तुलनामा यस वर्ष भएको प्रगतिको तुलनात्मक अध्ययन गर्न।

घ. तथ्याङ्क तथा प्रतिवेदनमूलक स्रोतहरू (Data & Report Sources)

- **एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (IEMIS) को तथ्याङ्क (२०८२/०८३):** दुहबी नगरपालिकाभित्रका विद्यालयहरूको विद्यार्थी भर्ना, टिकाउ, ड्रपआउट, शिक्षक दरबन्दी र भौतिक पूर्वाधारको आधिकारिक तथ्याङ्कीय विवरण।
- **विद्यालयहरूको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा सामाजिक परीक्षण (Social Audit) प्रतिवेदनहरू:** विद्यालय स्तरमा भएका गतिविधि, आर्थिक कारोबार र शैक्षिक उपलब्धिको विवरण।
- **राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को स्थानीय शैक्षिक प्रोफाइल:** दुहबी नगरपालिकाको साक्षरता दर, विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको जनसंख्या र जनसाङ्ख्यिक अवस्थाको विश्लेषण गर्न।

परिच्छेद-२
शैक्षिक अवस्था

२.१ साक्षरताको स्थितिः

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को विस्तृत प्रतिवेदन अनुसार सुनसरी जिल्लाको दुहबी नगरपालिकाको कुल साक्षरता दर **७३.२ प्रतिशत** रहेको छ, जुन राष्ट्रिय साक्षरता दर (७६.३%) को तुलनामा केही न्यून देखिन्छ। यस पालिकामा लैंगिक आधारमा साक्षरताको अवस्था हेर्दा पुरुष र महिलाबीच अझै पनि ठूलो खाडल विद्यमान छ, जहाँ पुरुषको साक्षरता दर **८०.९४ प्रतिशत** रहेको छ भने महिलाको साक्षरता दर रैथाने रूपमा कम अर्थात् **६५.६४ प्रतिशत** मात्र सीमित छ। कुल ६६,०७४ जनसंख्या र १२ वटा वडामा फैलिएको यस नगरपालिकामा महिला साक्षरताको यो अवस्थाले आगामी दिनमा पालिकाले सञ्चालन गर्ने शैक्षिक योजना तथा छात्रवृत्ति र सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू महिला एवं विपन्न वर्ग लक्षित हुनुपर्ने देखिन्छ।

२.२ शिक्षण संस्थाहरुको सङ्ख्यात्यम विवरणः

दुहबी नगरपालिकाभित्र सामुदायिक, मदरसा तथा संस्थागत गरी विभिन्न प्रकारका विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। नगरपालिकाका १२ वटै वडामा फैलिएका यी विद्यालयहरूले प्रारम्भिक बाल विकास (ECD) देखि कक्षा १२ सम्मको शैक्षिक सेवा प्रदान गर्दै आएका छन्। सामुदायिकतर्फ २६ वटा विद्यालय, मदरसातर्फ ७ वटा तथा संस्थागततर्फ २५ वटा विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन्। यी विद्यालयहरूले नगरपालिकाभित्रका बालबालिकाहरूलाई आधारभूत तथा माध्यमिक तहको शिक्षा उपलब्ध गराई स्थानीय स्तरमा शैक्षिक पहुँच विस्तार, साक्षरता अभिवृद्धि तथा मानव संसाधन विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याइरहेका छन्। दुहबी नगरपालिका भित्र सञ्चालित विद्यालयहरुको सङ्ख्यात्मक विवरणलाई यस प्रकार देखाइएको छ।

चित्र नं. १

२.३ विद्यार्थी विवरणः

शैक्षिक सत्र २०८२ मा दुहबी नगरपालिकाभित्र सञ्चालित सामुदायिक, संस्थागत तथा मदरसासहित ५३ (हाल ५८ वटा) वटा विद्यालयमा प्रारम्भिक बाल विकास (ECD) देखि कक्षा १२ सम्म गरी कुल १६,००३ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका थिए। यसमध्ये ७,८१९ जना छात्रा र ८,१८४ जना छात्र रहेका छन्, जसले नगरपालिकामा छात्र–छात्राबीचको सहभागिता लगभग सन्तुलित रहेको देखाउँछ। विद्यालय प्रकारका आधारमा संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या तुलनात्मक रूपमा बढी रहेको पाइन्छ भने सामुदायिक विद्यालयहरूले पनि ठूलो संख्यामा विद्यार्थीलाई शिक्षा प्रदान गरिरहेका छन्। आधारभूत तह (कक्षा १–८) मा विद्यार्थी संख्या उच्च रहेको तथा माध्यमिक र उच्च माध्यमिक तहमा क्रमशः घट्दै गएको अवस्था देखिन्छ। दुहबी नगरपालिकामा विद्यालय शिक्षाको पहुँच व्यापक रहेको, बालबालिकाको विद्यालय भर्ना दर सन्तोषजनक रहेको तथा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रवर्द्धनका लागि थप शैक्षिक सुधार र लगानी आवश्यक रहेको छ। दुहबी नगरपालिका भित्र सञ्चालित विद्यालयहरुमा शैक्षिक सत्र २०८२ अध्ययनरत विद्यार्थी सङ्ख्यालाई यस प्रकार देखाइएको छ।

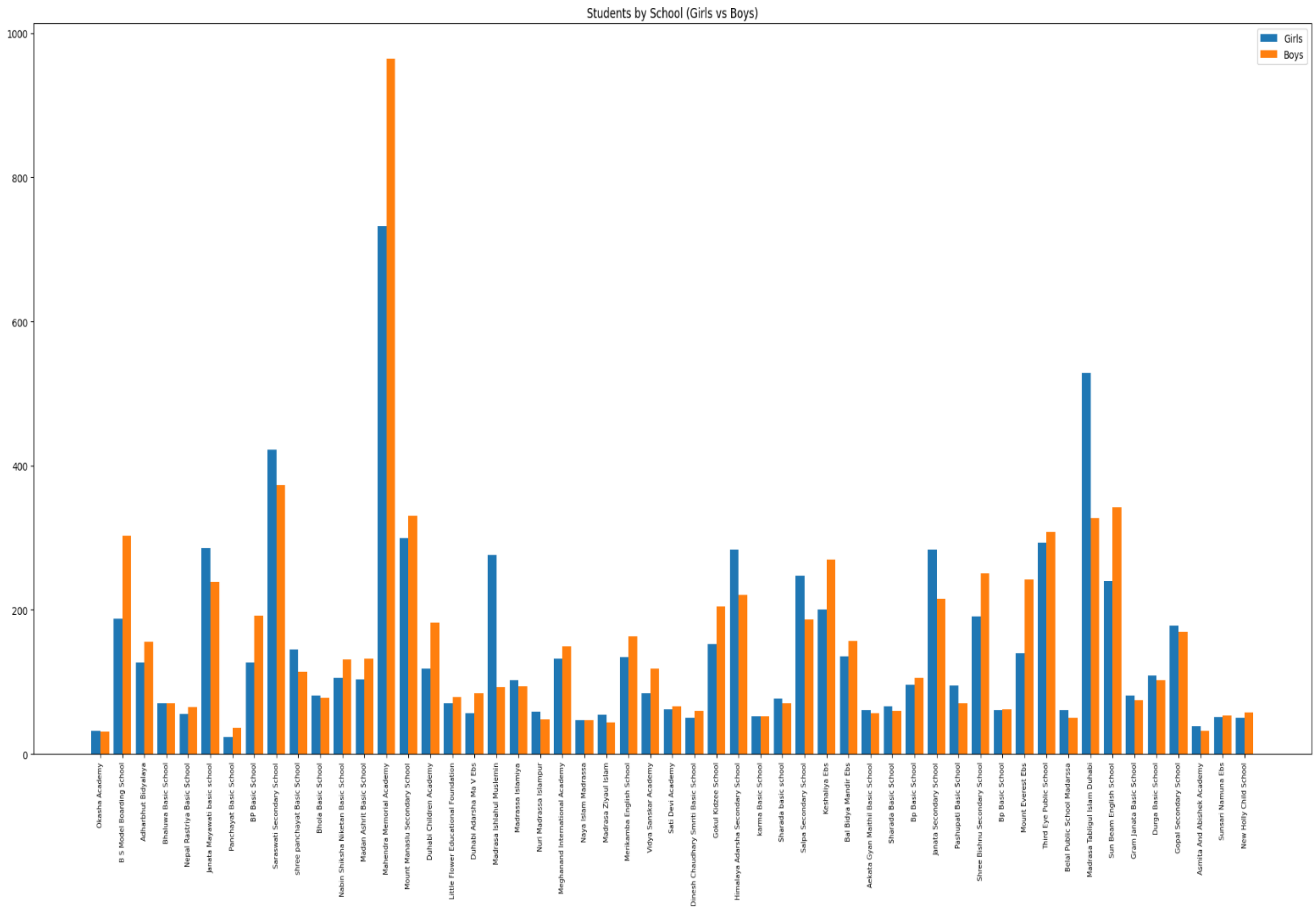

चित्र नं. २

२.४ शिक्षक दरबदी विवरण

दुहबी नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित ३३ वटा सामुदायिक (धार्मिक विद्यालयसमेत) विद्यालयहरूमा विभिन्न तहका लागि स्वीकृत तथा राहत दरबन्दीको व्यवस्था रहेको छ। आधारभूत तह (कक्षा १–५) मा स्वीकृत तथा राहत गरी जम्मा १३३ वटा शिक्षक दरबन्दी, आधारभूत तह (कक्षा ६–८) मा ४२ वटा तथा माध्यमिक तह (कक्षा ९–१२) मा २९ वटा शिक्षक दरबन्दी कायम रहेका छन्। यसका अतिरिक्त प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षाको प्रभावकारी सञ्चालनका लागि २७ जना बालविकास सहजकर्ता कार्यरत रहेका छन् भने विद्यालय प्रशासन तथा व्यवस्थापनलाई सहयोग पुऱ्याउन ६ जना विद्यालय सहायक कर्मचारी र २५ जना विद्यालय सहयोगी कर्मचारी कार्यरत छन्। शिक्षक व्यवस्थापन तथा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिलाई थप सुदृढ बनाउन नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट व्ययभार हुने गरी १३ जना पालिका अनुदान शिक्षक नियुक्त गरिएको छ। साथै, संघीय सरकारबाट प्राप्त शिक्षण सहयोग अनुदान कार्यक्रमअन्तर्गत आधारभूत तह (कक्षा ६–८) मा ४ कोटा तथा माध्यमिक तह (कक्षा ९–१०) मा २ कोटा शिक्षण सहयोग अनुदान शिक्षकको व्यवस्था गरिएको छ। यसरी दुहबी नगरपालिकाभित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा विभिन्न स्रोतबाट शिक्षक तथा कर्मचारी व्यवस्थापन गरी विद्यालयको शैक्षिक, प्रशासनिक तथा व्यवस्थापकीय कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउने प्रयास गरिएको छ। दुहबी नगरापलिकामा रहेका शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी र वालविकास सहजकर्ताको विवरणलाई यस प्रकार देखाउन सकिन्छ।

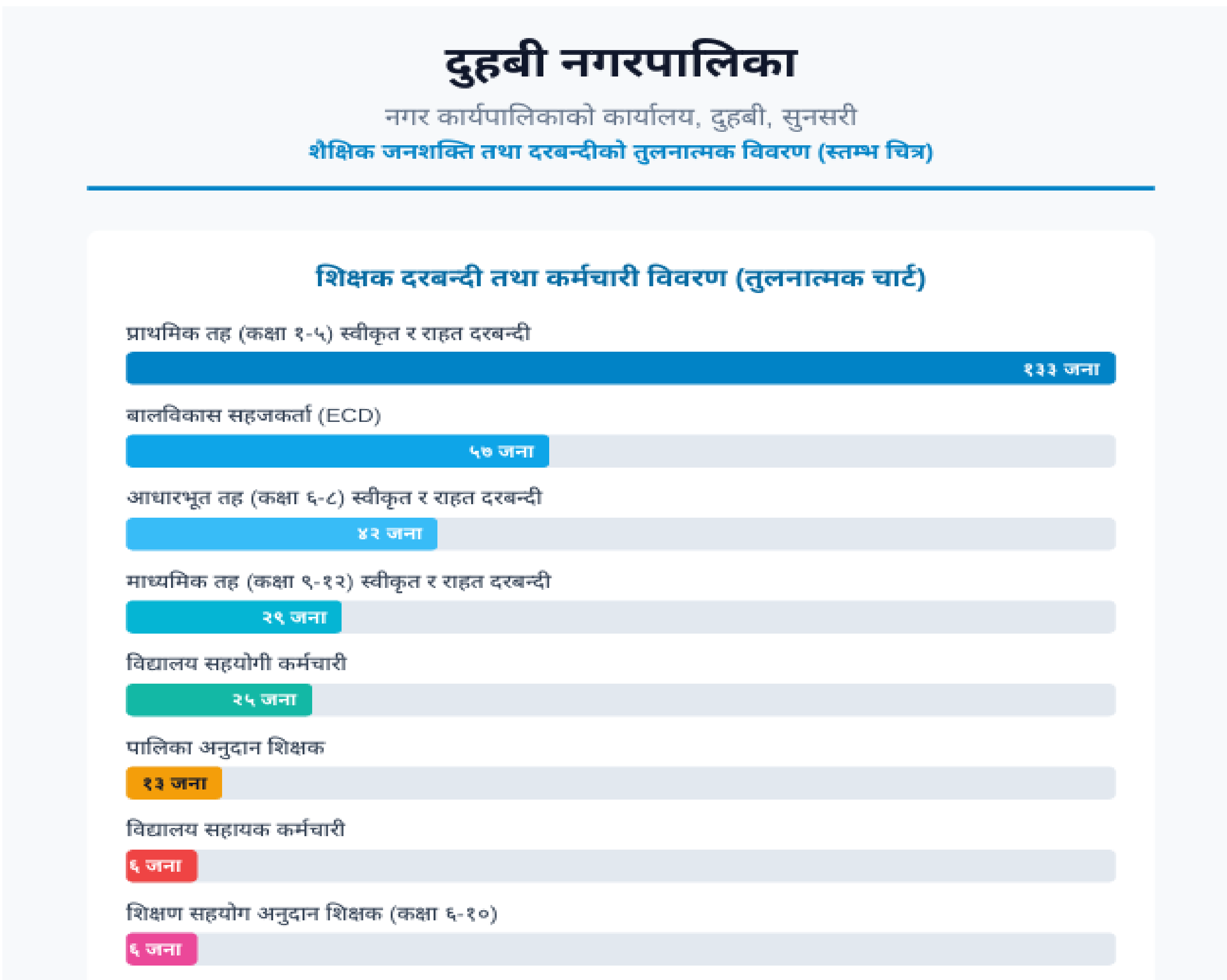

चित्र नं. ३

२.५ भौतिक तथा पूर्वाधारको अवस्था:

दुहबी नगरपालिकाभित्र सञ्चालित कुल ३३ वटा सामुदायिक तथा धार्मिक विद्यालयहरू (मदरसा) मध्ये अधिकांशमा भौतिक पूर्वाधारको गम्भीर अभाव र मर्मत-सम्भारको टड्कारो आवश्यक रहेको देखिन्छ। आधाभन्दा बढी विद्यालयहरूमा कक्षाकोठाहरूको उपलब्धता "पर्याप्त छैन" भनी IEMIS मा उल्लेख गरिएको छ, जसले गर्दा विद्यार्थी सङ्ख्याको चाप अनुसार नयाँ भवन वा थप कक्षाकोठाहरू तत्काल निर्माण गर्नुपर्ने चुनौती रहेको छ। आधारभूत भौतिक आवश्यकताका रूपमा रहेका खानेपानी र शौचालय (प्यान तथा युरिनल) को उपलब्धता धेरैजसो विद्यालयमा दयनीय रहेको छ, केही विद्यालयमा पानीको मुख्य स्रोत साधारण कल मात्र हुनु, पानीको शुद्धता र फिल्टर प्रणाली नहुनु, तथा छात्र र छात्राका लागि छुट्टाछुट्टै एवं सङ्ख्यात्मक रूपमा पर्याप्त शौचालय नहुँदा दैनिक पठनपाठन र सरसफाइमा ठूलो बाधा पुगेको देखिन्छ। शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि अत्यावश्यक मानिने पुस्तकालय, विज्ञान तथा गणित प्रयोगशाला, मनोरञ्जन कक्ष, र पर्याप्त खेल मैदान जस्ता संरचनाहरू प्रायः सबैजसो विद्यालयमा कि त शून्य अवस्थामा छन् कि त पूर्ण रूपमा अपर्याप्त छन्। प्रशासनिक कार्य र शिक्षकहरूका लागि आवश्यक प्रधानाध्यापक एवं प्राविधिक कक्षहरूको समेत अभाव रहेको र भएका संरचनाहरू पनि मर्मत-सम्भार नगरिएका कारण जीर्ण बन्दै गएको प्रतिवेदनले औँल्याएको छ। धेरै ठाउँमा भवनको छानोबाट पानी चुहिने समस्या, पर्याप्त कोठा नभएर विद्यार्थी व्यवस्थापनमा कठिनाइ र विद्यालयको घेरावार (पर्खाल) समेत नहुँदा असुरक्षा बढेको विवरण प्राप्त भएकाले, दुहबी नगरपालिकाले शैक्षिक स्तर सुधार गर्न विद्यालयहरूको समग्र भौतिक पूर्वाधार पुनर्निर्माण, आधुनिक प्रविधिमैत्री कक्षाकोठा, र सरसफाइ संरचनामा बृहत् लगानी र योजनाबद्ध मर्मत-सम्भारलाई पहिलो प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने स्पष्ट देखिन्छ।

२.६ विद्यालय शिक्षाका शैक्षिक सूचकहरुः

दुहबी नगरपालिकामा प्रारम्भिक बालविकास र आधारभूत तहमा भर्नाको अवस्था उत्साहजनक छ। शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात पनि राम्रो व्यवस्थापनमा रहेको देखिन्छ। तथापि, माध्यमिक तहमा पुग्दा भर्ना दर घट्नु, कक्षा १० सम्मको टिकाउ दर कमजोर हुनु र महिला साक्षरता राष्ट्रिय औसत भन्दा कम हुनु यस नगरपालिकाका मुख्य शैक्षिक चुनौतीहरू हुन्, जसमा सुधारका कार्यक्रमहरू आवश्यक देखिन्छन्। दुहबी नगरपालिकाको विद्यालय शिक्षाको शैक्षिक सूचकहरुलाई यसरी देखाउनु सकिन्छ।

शैक्षिक सूचकहरु २०८२/८३

क्र.स.	सूचक	इकाइ	राष्ट्रिय स्तरमा	दुहबी नगरपालिका
१.	प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षा			
१.१	प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षामा कूल भर्ना दर* (%)	प्रतिशत	९४.९	११२.७
१.२	प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षाको अनुभव लिई कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका बालबालिका* (%)	प्रतिशत	७६.७	७६.१
२.	आधारभूत शिक्षा (कक्षा १ - ८)			
२.१	कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका बालबालिकाको खुदप्रवेश दर (%)	प्रतिशत	९५.९	९३.७
२.२	कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका बालबालिकाको कूल प्रवेश दर (%)	प्रतिशत	१२५.७	१३८.०
२.३	आधारभूत तह (प्राथमिक कक्षा १-५) मा खुद भर्ना दर* (%)	प्रतिशत	९७.१	९३.५
२.४	आधारभूत तह (प्राथमिक कक्षा १-५) मा कूल भर्ना दर* (%)	प्रतिशत	१२९.५	१३२.५

२.५	आधारभूत तहको कक्षा ५ सम्म टिकाउ दर* (%)	प्रतिशत		८३.८
२.६	आधारभूत तह (प्राथमिक कक्षा ५) पूरा गर्ने दर* (%)	प्रतिशत		८५.७१
२.७	आधारभूत तह (प्राथमिक कक्षा १-५) कूल भर्ना दरमा लैङ्गिक समता सूचाङ्क*	प्रतिशत		-
२.८	आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा खुद भर्ना दर* (%)	प्रतिशत		९३.६
२.९	आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा कूल भर्ना दर (%)	प्रतिशत		१२३.४
२.१०	आधारभूत तहको कक्षा ८ सम्मको टिकाउ दर* (%)	प्रतिशत		८६.२
२.११	आधारभूत तह (कक्षा १-८) अध्यापनरत कूल शिक्षक मध्ये महिला शिक्षकको सङ्ख्या*(%)	प्रतिशत		५०.५६
३.	माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ९-१२)			
३.१	माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा खुद भर्ना दर* (%)	प्रतिशत		५७.७
३.२	माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा कूल भर्ना दर* (%)	प्रतिशत		६२.४
३.३	आधारभूत तहवाट माध्यमिक तहमा ट्रान्जिसन दर* (%)	प्रतिशत		८४.५८
३.४	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका मध्ये कक्षा १० मा पुग्ने दर (%)	प्रतिशत		६६.०
३.५	माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा कार्यरत महिला शिक्षक सङ्ख्या* (%)	प्रतिशत		१६.६६
४. जिवन-पर्यन्त शिक्षा तथा सिकाइ र अनौपचारिक शिक्षा				
४.१	साक्षरता दर (६ वर्ष भन्दा माथि) (%)	प्रतिशत	७६.२	७३.२
४.२	महिला साक्षरता दर (६ वर्ष भन्दा माथि) (%)	प्रतिशत	६९.४	६५.६
४.३	पुरुष साक्षरता दर (६ वर्ष भन्दा माथि) (%)	प्रतिशत	८३.६	८०.९
५. सुशासन तथा व्यवस्थापन				
५.१	आधारभूत तह (कक्षा१-५) मा विद्यार्थीःशिक्षक अनुपात(सामुदायिक विद्यालय)	अनुपात		१:३४
५.२	आधारभूत तह (कक्षा६-८) मा विद्यार्थीःशिक्षक अनुपात(सामुदायिक विद्यालय)	अनुपात		१:३२
५.३	आधारभूत तह (कक्षा१-८) मा विद्यार्थीःशिक्षक अनुपात(सामुदायिक विद्यालय)	अनुपात		१:३३
५.४	माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) मा विद्यार्थीःशिक्षक अनुपात(सामुदायिक विद्यालय)	अनुपात		१:२४
५.५	माध्यमिक तह (कक्षा९-१२) मा विद्यार्थीःशिक्षक अनुपात	अनुपात		१:३२

तालिका नं. १

२.७ दुहबी नगरपालिकाको समता सूचक:

दुहबी नगरपालिकाको समता सूचक अनुसार शिक्षा वा सेवामा 'पहुँच' को सूचक वि.सं. २०७९ मा १०० बाट निरन्तर ओरालो लाग्दै वि.सं. २०८२ मा ७६.८ मा झरेको देखिन्छ, जसले पहुँचको स्थिति कमजोर हुँदै गएको बुझाउँछ। 'सहभागिता' को दरमा अत्यधिक उतारचढाव आएको छ, जुन २०७९ मा ९२.६% बाट तीव्र रूपमा घटेर २०८० मा १६.३% मा खुम्चिएको थियो र त्यसपछि २०८१ मा ५०.३% सम्म सुधार भएर पुनः २०८२ मा २५.९% मा झरेको छ। यसको विपरीत 'सिकाइ' को सूचकमा भने वि.सं. २०७९ को शून्य (०) प्रतिशतबाट क्रमिक र सकारात्मक सुधार हुँदै वि.सं. २०८२ सम्म आइपुग्दा ५५.१% पुगेको देखिन्छ। यी उतारचढावहरूका

बीच समग्र 'समता सूचकाङ्क' वि.सं. २०७९ मा ६४.२% बाट सुरु भई २०८० मा ४७.२% मा झरेको २०८१ मा ६१.२% सम्म पुगेको र अन्ततः २०८२ मा ५२.६% मा सीमित भएको छ। समग्रमा यस नगरपालिकामा सिकाइको स्तर निरन्तर सुधारोन्मुख रहे तापनि पहुँच र सहभागितामा आएको ह्रास तथा अस्थिरताका कारण समग्र समता (Equity) सुदृढ गर्न अझै ठूलो चुनौती रहेको स्पष्ट पार्छ।

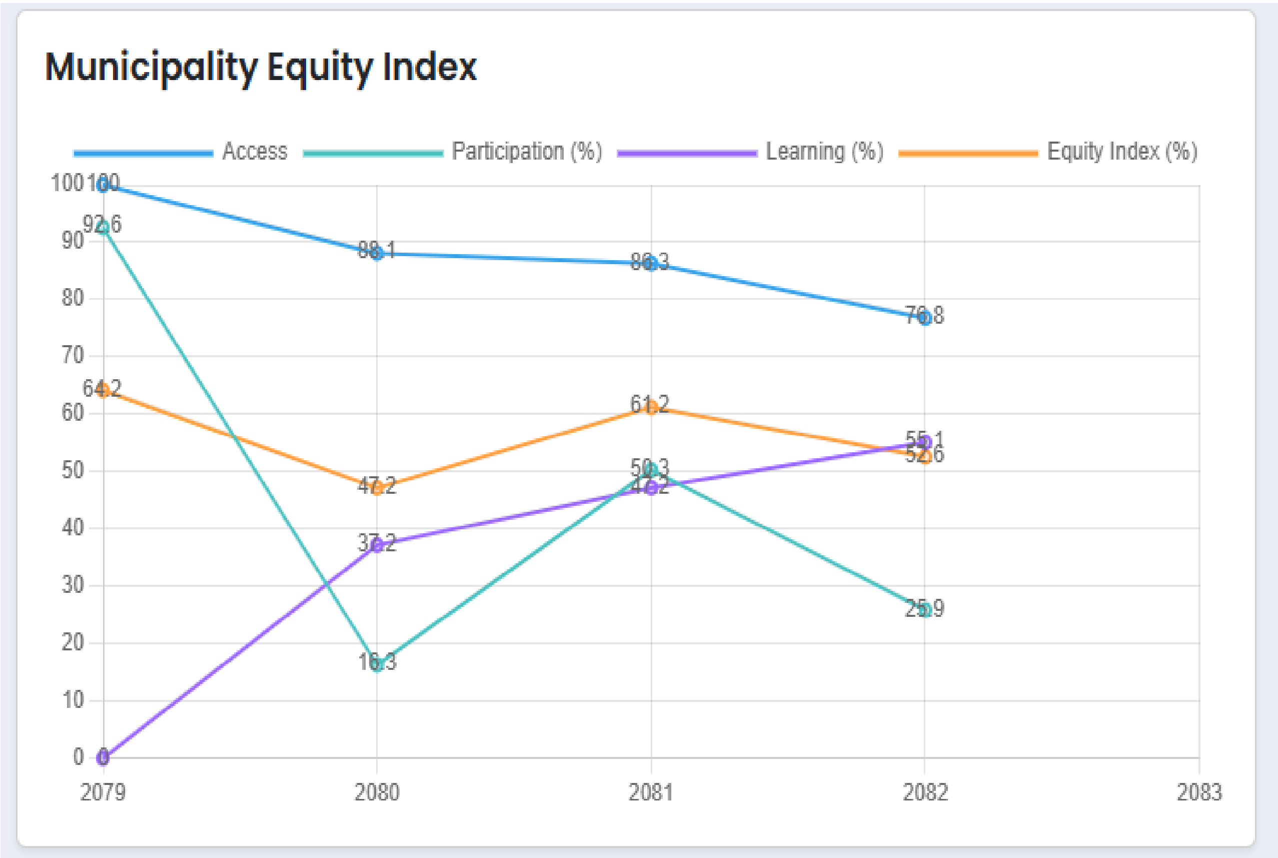

चित्र नं. ४

२.८ PRD Summary Report 2082:

दुहबी नगरपालिकाको पीआरडी (PRD) रिपोर्ट अनुसार प्रारम्भिक शैक्षिक चरणहरूमा कक्षा दोहोऱ्याउने विद्यार्थीहरूको दर निकै उच्च र चिन्ताजनक देखिन्छ। विशेष गरी प्रारम्भिक बालविकास (ECD/PPC) मा सबैभन्दा बढी ५६.२७% (१,४५० जना) र कक्षा १ मा २२.४१% (४४० जना) विद्यार्थीहरूले कक्षा दोहोऱ्याएका छन्, जसका कारण प्रारम्भिक बालविकासमा उत्तीर्ण दर केवल ३८.६५% मात्र सीमित हुन पुगेको छ। यद्यपि माथिल्लो कक्षातर्फ लाग्दा यो प्रवृत्तिमा सुधार भई उत्तीर्ण दर बढ्दै गएको देखिन्छ, विद्यालय छाड्ने (ड्रपआउट) दरको हकमा, कक्षा ९ मा यो दर सबैभन्दा बढी ९.७६% र कक्षा १ मा ७.७९% पुगेको छ, जबकि कक्षा १० र ११ मा कोही पनि विद्यार्थीले विद्यालय छाडेका छैनन्। तर प्रारम्भिक कक्षाहरूको तुलनामा उच्च कक्षाहरूमा पुग्ने विद्यार्थीहरूको कुल सङ्ख्यामा (कक्षा १ मा १,३७० जना उत्तीर्ण भएकोमा कक्षा १० मा जम्मा ३२१ जना र कक्षा ११ मा मात्र ८ जना उत्तीर्ण) ठूलो ह्रास आएको देखिन्छ, जसले तल्लो तहबाट माथिल्लो तहमा पुग्दा विद्यार्थीहरूको टिकाउ दर कमजोर रहेको देखाउँछ। लैङ्गिक दृष्टिकोणबाट हेर्दा अधिकांश कक्षाहरूमा छात्र र छात्राको उत्तीर्ण, कक्षा दोहोऱ्याउने र विद्यालय छाड्ने अनुपातमा ठूलो अन्तर नभई लगभग सन्तुलित अवस्था रहेको पाइन्छ। दुहबी नगरपालिकाको पीआरडी (PRD) रिपोर्ट २०८२ लाई यस प्रकार देखाउन सकिन्छ।

ECD/PPC								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
444(17.23%)	551(21.38%)	996(38.65%)	633(24.56%)	817(31.70%)	1450(56.27%)	60(2.33%)	71(2.76%)	131(5.08%)

1								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
663(33.77%)	706(35.97%)	1370(69.79%)	209(10.65%)	231(11.77%)	440(22.41%)	77(3.92%)	76(3.87%)	153(7.79%)

2								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
665(41.82%)	625(39.31%)	1290(81.13%)	103(6.48%)	124(7.80%)	227(14.28%)	36(2.26%)	37(2.33%)	73(4.59%)

3								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
679(43.41%)	567(36.25%)	1246(79.67%)	124(7.93%)	118(7.54%)	242(15.47%)	43(2.75%)	33(2.11%)	76(4.86%)

4								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
564(39.41%)	586(40.95%)	1150(80.36%)	103(7.20%)	87(6.08%)	190(13.28%)	51(3.56%)	40(2.80%)	91(6.36%)

5								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
510(37.47%)	606(44.53%)	1116(82.00%)	87(6.39%)	109(8.01%)	196(14.40%)	26(1.91%)	23(1.69%)	49(3.60%)

6								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
465(41.67%)	518(46.42%)	983(88.08%)	58(5.20%)	66(5.91%)	124(11.11%)	4(0.36%)	5(0.45%)	9(0.81%)

7								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
466(43.11%)	483(44.68%)	949(87.79%)	41(3.79%)	50(4.63%)	91(8.42%)	19(1.76%)	22(2.04%)	41(3.79%)

8								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
366(43.52%)	320(38.05%)	686(81.57%)	63(7.49%)	66(7.85%)	129(15.34%)	11(1.31%)	15(1.78%)	26(3.09%)

9								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
286(40.45%)	255(36.07%)	541(76.52%)	49(6.93%)	48(6.79%)	97(13.72%)	30(4.24%)	39(5.52%)	69(9.76%)

10								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
167(49.26%)	154(45.43%)	321(94.69%)	14(4.13%)	4(1.18%)	18(5.31%)	0(0.00%)	0(0.00%)	0(0.00%)

11								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
1(12.50%)	7(87.50%)	8(100.00%)	0(0.00%)	0(0.00%)	0(0.00%)	0(0.00%)	0(0.00%)	0(0.00%)

12								
Promoted			Repeated			Dropout		
Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total	Girl	Boys	Total
0(0%)	0(0%)	0(0%)	0(0%)	0(0%)	0(0%)	0(0%)	0(0%)	0(0%)

तालिका नं. २

२.९ अनिवार्य तथा निःशुल्क विद्यालय शिक्षाको कार्यान्वयनमा स्थानीय तहको मार्गचित्रः

नेपालको संविधानको धारा ३१ ले शिक्षालाई मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ, जसमा प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क पाउने हक छ। यसलाई कार्यान्वयन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहको काँधमा छ। दुहबी नगरपालिकाकले अनिवार्य तथा निःशुल्क विद्यालय शिक्षाको कार्यान्वयनका लागि स्थानीय तहको **मार्गचित्र (Roadmap)** लाई देहायका बुँदाहरूमा देखाउन सकिन्छः

क. कानुनी र नीतिगत व्यवस्थाः

- नेपाल सरकारको ऐन अनुसार स्थानीय अनुकूलताको दुहबी नगरपालिकाको शिक्षा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको ऐन, २०७७ तर्जुमा गरिएको।
- दुहबी नगरपालिकाको शिक्षा निति निर्माणको अवस्थामा रहेको।

ख. विद्यालय पहुँच र भर्ना सुनिश्चितताः

- **शून्य ड्रपआउट नीति:** विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको पहिचान (विद्यालय नक्सांकन) गरी उनीहरूलाई विद्यालय भर्ना गर्ने र टिकाइराख्ने अभियान चलाउने कार्य गरिदैँ आएको।
- सक्षम छोरी कार्यक्रमका मार्फत मुहसर समुदायका वालिकालाई विद्यालय भर्ना अभियानमा जोड दिइएको।

ग. पूर्ण निःशुल्क शिक्षाको प्रत्याभूति:

- पालिकाले विभिन्न परिपत्र मार्फत कुनै पनि बहानामा (भर्ना शुल्क, परीक्षा शुल्क, मासिक शुल्क वा सहयोग) विद्यार्थीबाट रकम लिन पूर्ण रोक लगाएको।
- पाठ्यपुस्तक, स्टेसनरी र विद्यालय पोसाकको बारे विद्यालयहरुमा नियमित अनुगमन गरिदै आएको।
- दिवा खाजा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिएको।

घ. भौतिक तथा शैक्षिक पूर्वाधार विकास:

- नयाँ बन्ने विद्यालय भवन बालमैत्री, अपाङ्गतामैत्री र छात्रामैत्री शौचालयसहितको निर्माण गर्न विशेष पहल गरेको।
- सबै विद्यालयमा कम्प्युटर पहँचमा विशेष ध्यायन दिएको

ङ. शिक्षक व्यवस्थापन र क्षमता विकास:

- विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा दरबन्दी मिलान गर्ने गरेको र अपुग भएमा स्थानीय स्रोतबाट शिक्षक व्यवस्थापन गरिएको।
- शिक्षकहरूका नियमित पेशागत विकास तालिमको सञ्चालन गर्दै आएइको।

च. स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक निर्माण:

- स्थानीय पहिचान, संस्कृति, सीप र आवश्यकता झल्कने गरी नैतिक शिक्षालाई समेत सिमेटी स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।

छ. सुशासन र अनुगमन:

- विद्यालय व्यवस्थापन समिति (SMC) र अभिभावक सङ्घलाई सक्रिय बनाउदै आएको।
- विद्यालयको सामाजिक परीक्षण र लेखा परीक्षणलाई पारदर्शी बनाउदै आइएको।
- नगरपालिकाको तर्फबाट नियमित अनुगमन र सुपरीवेक्षण गरी शिक्षण सिकाइको गुणस्तर मापन गरिदै आइएको।

ज. निजी विद्यालयसँगको समन्वय:

- निजी (संस्थागत) विद्यालयहरूले प्रदान गर्नुपर्ने १० प्रतिशत कार्यान्वयनमा जोड दिइएको।

२.१० शिक्षाका क्षेत्रमा स्थानीय तहले गरेको लगानीः

दुहबी नगरपालिकाले सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि, विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि सुधार तथा शिक्षा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय स्रोतबाट विभिन्न कार्यक्रम तथा गतिविधिहरूमा निरन्तर लगानी गर्दै आएको छ । पालिकाबाट गरिएको लगानीका प्रमुख क्षेत्रहरूमा बालविकास केन्द्रका सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारीहरूका लागि थप तलब–भत्ता व्यवस्था, IEMIS सम्बन्धी कार्यमा संलग्न शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन, बालविकास सहजकर्ताहरूका लागि पेशागत विकास तालिम, कक्षा ९ र १० का विद्यार्थीहरूका लागि वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रम, विभिन्न खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन, शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण तथा कार्यान्वयन र शिक्षा समितिका बैठकहरूको व्यवस्थापन लगायतका कार्यक्रमहरू रहेका छन्।

त्यसैगरी प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्न इच्छुक गरिब, जेहेन्दार तथा अवसरबाट वञ्चित विद्यार्थीहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले नगरपालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा "नगर प्रमुख छात्रवृत्ति" शीर्षकमा आवश्यक बजेट विनियोजन गर्दै आएको छ। हालसम्म आ.व २०८१/०८२ सम्ममा नगर प्रमुख छात्रवृत्ति अन्तर्गत ४३ जना लाई उक्त छात्रवृत्तिबाट लाभान्वित बनेका छन्।

यी लगानी तथा कार्यक्रमहरूको परिणामस्वरूप विद्यालय व्यवस्थापन, सूचना प्रणाली सञ्चालन, प्रारम्भिक बाल शिक्षा, खेलकुद तथा शैक्षिक गतिविधिहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सहजता प्राप्त भएको छ। विशेष गरी वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो रुचि, क्षमता र सम्भावित पेशागत अवसरहरू पहिचान गरी भविष्यको शैक्षिक तथा व्यावसायिक मार्ग छनोट गर्न महत्वपूर्ण सहयोग पुगेको पाइएको छ। यस प्रकारका लगानीहरूले समग्र शैक्षिक वातावरण सुधार गर्नुका साथै दक्ष, सक्षम र प्रतिस्पर्धी जनशक्ति उत्पादन गर्ने नगरपालिकाको लक्ष्य हासिल गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका छन्। दुहबी नगरपमलिकाद्वार आ.व. २०७८/०७९ देखि सञ्चालित कार्यगत अभ्याससहितको १६९६ घण्टे तालिम र आ.व. २०७६/०७७ देखि सञ्चालित विद्यालयमा वृत्तिमार्ग निर्देशन कार्यक्रमा सहभागीहरुको विवरणलाई यस प्रकार देखाउन सकिन्छ।

दुहबी नगरपालिका

आ.व. २०७८/०७९ देखि सञ्चालित कार्यगत अभ्याससहितको १६९६ घन्टे तालिमको विवरण

क्र.सं.	तालिमको नाम	तालिम प्रदायक संस्थाको नाम	आ.व.	सङ्ख्या	कैफियत
१	Professional Building Electrician	मनमोहन पोलिटेक्निक, बुढीगंगा मोरङ	२०७८/७९	२०	सम्पन्न
२	Professional Aluminum Fabricator	साना व्यवसाय परामर्श तथा तालिम केन्द्र प्रा.ली. विरगञ्ज, पर्सा	२०७९/८०	२०	सम्पन्न
३	Professional Computer Hardware and Network Technician	जयन टेक्निकल कलेज अफ टेक्नोलोजी प्रा.लि. बुटवल-०४, रुपन्देही	२०७९/८०	२०	सम्पन्न
४	Professional Computer Hardware and Network Technician	मनमोहन पोलिटेक्निक, बुढीगंगा मोरङ	२०८०/८१	२०	सम्पन्न
५	Professional Cook	नरबहादुर कर्माचार्य बहुप्राविधिक शिक्षालय इटहरी उपमहानगरपालिका-०८, सुनसरी	२०८०/८१	२०	सम्पन्न
६	Professional Plumber	मनमोहन पोलिटेक्निक, बुढीगंगा मोरङ	२०८०/८१	२०	सम्पन्न
७	Professional Computer Hardware and Network Technician	मनमोहन पोलिटेक्निक, बुढीगंगा मोरङ	२०८१/८२	२०	सञ्चालित
८	Professional Light Vehicle Mechanic	मनमोहन पोलिटेक्निक, बुढीगंगा मोरङ	२०८१/८२	२०	सञ्चालित
९	Professional Computer Hardware and Network Technician	मनमोहन पोलिटेक्निक, बुढीगंगा मोरङ	२०८२/८३	२०	सञ्चालित
		जम्मा		१८०	

तालिका नं. ३

दुहबी नगरपालिका

आ.व. २०७६/०७७ देखि सञ्चालित विद्यालयमा वृत्तिमार्ग निर्देशन कार्यक्रममा सहभागी सङ्ख्या

क्रसं	विद्यालयको नाम	आ.व. २०७६/०७७	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९	आ.व. २०७९/०८०	आ.व. २०८०/०८१	आ.व. २०८१/०८२	आ.व. २०८२/०८३	जम्मा
		कक्षा ८	कक्षा ८	कक्षा ८	कक्षा ८	कक्षा ८	कक्षा ८	कक्षा १०	
१	सरस्वती मावि दुहबी ५			११८	१८६	१९९	२०३	१६५	७१६
२	विष्णु मावि दुहबी ८			१९	४४	२४	१९	४२	१०६
३	जनता मावि दुहबी १०			६८	६५	७१	५५	७६	२५८
४	गोपाल मावि दुहबी ११			४८	३२	३६	३२	४०	१४८
५	हिमालय मावि दुहबी १२			२५	३६	४०	३५	४७	१३६
६	साल्पा मावि दुहबी १२			१७	३०	२०	२४	४७	८१
७	माउन्ट मनास्लु सेकेण्डरी स्कुल दुहबी ३			०	८४	८०	८०		२५४
८	महेन्द्र मेमोरियल एकेडेमी दुहबी ४			०	९९	८४	१०१		२८४
	जम्मा		५४७	२८५	५८६	५६४	५४८	४१७	२५४१

तालिका नं. ४

परिच्छेद-३
कार्यक्रम कार्यान्वयनको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

३.१ शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाको वजेट र खर्चको अवस्थाः

दुहबी नगरपालिकालाई आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित शिक्षा क्षेत्रतर्फका शसर्त अनुदान कार्यक्रमहरूका लागि जम्मा रु. २०,८६,००,००० विनियोजन भएकोमा रु. १९,३५,४९,३२४.२२ खर्च भई करिब ९२.८० प्रतिशत वित्तीय प्रगति हासिल भएको छ। सबैका लागि शिक्षा आधारभूत तह कार्यक्रमको बजेट लगभग शतप्रतिशत खर्च भएको छ भने शिक्षक तलब भत्ता, विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना तथा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् अन्तर्गतका कार्यक्रमहरूमा समेत उल्लेखनीय प्रगति भएको छ। समग्रमा शिक्षा क्षेत्रतर्फ विनियोजित बजेटमध्ये रु. १,३७,७०,९३१.७८ रकम खर्च हुन बाँकी रहेको देखिन्छ, जसले कार्यक्रम कार्यान्वयन सन्तोषजनक रहेको संकेत गर्दछ।

दुहवी नगरपालिका, सुनसरी

म.ले.प.फा.नं. २७५ को अनुसूची-७

संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) शिक्षा तर्फ

आर्थिक वर्ष : २०८२/०८३ को वार्षिक प्रगति प्रतिवन

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रम	विनियोजित कुल रकम	जम्मा खर्च	बाँकी रकम	कैफियत
१	३५०००० १४	सबैका लागि शिक्षा आधारभूत तह	109100000.00	109099999.22	0.78	
२	३५०००० १५	शिक्षक तलब भत्ता (माध्यमिक तह)	23600000.00	23045480.00	554520.00	
३	३५०००८०१	विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना	70100000.00	56883589.00	13216411.00	
४	३५०४१०११	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्	5800000.00	4520256.00	1279744.00	
जम्मा रकम			208600000.00	193549324.22	13770931.78	

तालिका नं. ५

३.२ उपशीर्षक अनुसार वजेट तथा खर्चको अवस्थाः

दुहबी नगरपालिकालाई विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना तथा सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा विनियोजित रु. २०,२३,००,००० मध्ये रु. १८,९०,२९,०६८.२२ खर्च भई ९३.४४ प्रतिशत वित्तीय प्रगति हासिल भएको छ। शिक्षक तलबभत्ता, विद्यालय सञ्चालन, शैक्षिक गुणस्तर सुधार, सेनिटरी प्याड वितरण तथा विद्यालय भौतिक निर्माण लगायतका अधिकांश कार्यक्रमहरूमा उच्च प्रगति हासिल भएको छ भने छात्रवृत्ति, दिवा खाजा तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रमतर्फ केही रकम खर्च हुन बाँकी रहेको छ।

इन्स्योर परियोजना दोस्रो चरण अन्तर्गत विनियोजित रु. ५८,००,००० मध्ये रु. ४५,२०,२५६ खर्च भई ७७.९४ प्रतिशत वित्तीय प्रगति हासिल भएको छ। वृत्ति मार्गनिर्देशन सेवा इकाई स्थापना, कार्यक्रम समीक्षा, सूचना प्रचार–प्रसार तथा विद्यालयदेखि रोजगारीसम्मको संक्रमण कार्यक्रम लगायतका गतिविधिहरू लगभग पूर्ण रूपमा सम्पन्न भएका छन् भने कार्यगत अभ्याससहितका तालिम कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनको क्रममा रहेका कारण केही बजेट खर्च हुन बाँकी रहेको देखिन्छ।

प्रगति प्रतिवेदनको

दुहवी नगरपालिका, सुनसरी

आर्थिक वर्ष : २०८२।०८३ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना र सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन

सि.नं.	क्रियाकलाप नं.	क्रियाकलापको नाम	विनियोजित रकम	त्रैमासिक अवधिमा खर्च भएको रकम	भौतिक प्रगति	वित्तीय प्रगति	कैफियत
१	1.1.1.67	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	109100000.00	109099999.22	०	100.00	
२	1.1.3.4	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	23600000.00	23045480.00	०	97.65034	
३	1.1.4.1	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	14329000.00	14329000.00	०	100.00	
४	२.७.१३.३०५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	1233000.00	702000.00	०	56.93	
५	2.7.13.8	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री सामग्री तथा डीटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि विद्यालयलाई अनुदान	2033000.00	1887600.00	०	92.85	
६	2.4.6.1	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषा समेत)	6181000.00	4784212.00	०	77.40	
७	7.2.1.1	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	2331000.00	2005600.00	०	86.04	
८	2.7.13.10	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	2100000.00	2082500.00	०	99.17	
९	2.7.13.11	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परंपरागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	4350000.00	2083700.00	०	47.90115	
१०	2.7.11.1	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	23002000.00	15091043.00	०	65.60753	

११	2.7.13.13	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	3500000.00	3488899.00	०	99.683	
१२	२.७.१३.१७	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापन (शैक्षिक कार्यक्रम)	1553000.00	1553000.00	०	100.00	
१३	१.१.१.७८	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	1156000.00	1093293.00	०	94.58	
१४	२.७.१३.४१	निम्नमाध्यमिक तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	1384000.00	1384000.00		100.00	
१५	२.७.१३.२१	शैक्षिक सुशासनको लागि संस्थागत क्षमत विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरीवेक्षण	948000.00	898750.00	०	94.80	
१६	११.१.२.४१५५	निर्मित गुरुयोजनाका आधारमा स्थानीय तहको साझेदारीमा विद्यालयको भौतिक निर्माण अनुदान	5500000.00	5499992.00	०	100.00	
जम्मा			**202300000.00**	**189029068.22**	**0.00**	**93.44**	**0.00**

तालिका नं. ६

इन्स्योर परियोजना दोस्रो चरण, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन- ०८२।०८३

	क्रियाकलाप नं	क्रियाकलाप	विनियोजित कुल रकम	खर्च भएको रकम	भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	कैफियत
१	229.22.1.764	कार्यगत अभ्याससहितको तालिम प्रशिक्षार्थीको सीप परीक्षण सञ्चालन	400000	179508		44.877	
२	229.22.1.694	आ.व २०८१।०८२ मा छनौट भई प्रशिक्षणरत कार्यगत अभ्याससहितको तालिम सञ्चालन निरन्तरता	2050000	1515271		73.91566	
३	229.22.१.752	कार्यक्रमको सुपरीवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	350000	349790		99.94	
४	229.22.1.766	वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रम संचालित विद्यालयहरूका लागि कार्यपुस्तिका (workbook) छपाई तथा वितरण	50000	49997		99.994	
५	229.22.1.691	स्थानीय तहमा वृत्ति मार्गनिर्देशन सम्बन्धी सेवा इकाई स्थापना र सञ्चालन	250000	250000		100	
६	229.22.1.756	विद्यार्थीलाई कामको संसार चिनाउने कार्यक्रमहरू (School to work transition)	1200000	1199950		99.99583	
७	229.22.1.703	कार्यगत अभ्यास सहितको तालिम सञ्चालन	1150000	625740		54.41217	

८	229.22.1.751	कार्यगत अभ्याससहितको तालिमसम्बन्धी सूचना प्रचार-प्रसार तथा सेवा खरिद	50000	50000		100	
९	229.22.1.749	कार्यक्रम समिक्षा तथा योजना तर्जुमा	300000	300000		100	
		जम्मा	**5800000**	**4520256**		77.93545	

तालिका नं. ७

३.३ कार्यक्रम कार्यान्वयनका मुख्य समस्या तथा चुनौती:

क) चालु खर्च तथा सशर्त अनुदान तर्फ (शिक्षक तलब, प्रशासनिक र प्रोत्साहन खर्च):

- बालविकास (ECD) सहजकर्ता तथा विद्यालय सहयोगीको न्यून पारिश्रमिक: बालविकास सहजकर्ता र विद्यालय सहयोगीहरूको पारिश्रमिकमा पालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट थप गर्ने गरे तापनि आन्तरिक आयको सीमितताका कारण यसलाई पूर्ण रुपमा व्यवस्थित गर्न चुनौती थपिएको।
- कर्मचारी र अनुगमन संयन्त्रको अभाव: दुहबी नगरपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामा पर्याप्त जनशक्ति (विद्यालय निरीक्षक वा प्राविधिक सहायक) को कमी हुनु, जसले गर्दा विद्यालयहरूको नियमित निरीक्षण, वित्तीय अनुशासन र गुणस्तर अनुगमनमा समस्या देखिएको।

ख) पूँजीगत खर्च तथा पूर्वाधार विकास तर्फ (भवन निर्माण, शौचालय, खानेपानी, घेराबेरा आदि):

- बजेटको "कनिका छराई" परिपाटी: दीर्घकालीन 'शैक्षिक गुरुयोजना' (Education Master Plan) को अभावमा राजनीतिक दबाब वा भोटको राजनीतिले गर्दा विद्यालय पूर्वाधारको बजेट साना, टुक्रे र छरिएका योजनामा विनियोजन हुने गरेको र तीनको वितरण पनि पहुँचका आधारमा हुने।
- प्राविधिक डिजाइन र लागत अनुमानमा ढिलाइ: विद्यालयहरूमा भवन, शौचालय वा प्रयोगशाला निर्माणका लागि विनियोजित पूँजीगत बजेट समयमै लागत अनुमान (Estimate) र डिजाइन स्वीकृत नहुँदा कार्यान्वयन प्रक्रिया पछि धकेलिने गरेको।

ग) प्रत्यक्ष सिकाइ सुधार, छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा कार्यक्रम तर्फ:

- दिवा खाजा कार्यक्रमको न्यून बजेट: संघीय सरकारले प्रतिविद्यार्थी तोकेको दिवा खाजाको दर हालको बजार मूल्य अनुसार निकै न्यून हुँदा बालबालिकालाई गुणस्तरीय र पौष्टिक खाजा उपलब्ध गराउन व्यवहारिक कठिनाइ भइरहेको।
- वृत्ति मार्गनिर्देशन (Career Counseling) को कमजोर कार्यान्वयन: दुहबी नगरपालिकाले "वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा सञ्चालन निर्देशिका, २०८०" तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याए पनि सो सम्बन्धी पर्याप्त वजेट, सामग्रीको अभावले यो कार्यक्रम प्रभावकारी बन्नाउन।

घ) शिक्षा क्षेत्रको बजेट विनियोजनमा अपेक्षित प्रगति कम हुनुका मुख्य कारणहरू

- संघीय विद्यालय शिक्षा ऐनको अन्योलता: संघीय तहमा नयाँ विद्यालय शिक्षा विधेयक लामो समयसम्म विवादमा रहँदा र पारित नहुँदा स्थानीय तहको परिमार्जित शिक्षा ऐन पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गर्न नीतिगत अन्योलता सिर्जना भएको। यसले गर्दा स्थायी दरबन्दी मिलान जस्ता महत्वपूर्ण प्रशासनिक कार्यहरू रोकिन पुगे।
- सशर्त अनुदानको लचकताहीन संरचना: संघीय सरकारले पठाउने सशर्त बजेटको निश्चित विधिको कारण स्थानीय आवश्यकता अनुसार बजेट रकमान्तर (Transfer) गर्न मिल्दैन। एक शीर्षकमा बजेट बचत हुने र अर्कोमा अभाव हुँदा पनि रकमान्तर गर्न नपाउँदा धेरै बजेट फ्रिज हुन गरेको।

३.४ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सुधारका उपाय:

क) चालु खर्च तथा सशर्त अनुदान तर्फका समस्या समाधानका उपायहरू

- बालविकास (ECD) सहजकर्ता तथा विद्यालय सहयोगीको पारिश्रमिक व्यवस्थापन:

- नगरपालिकाको आन्तरिक आय बढाउन करको दायरा विस्तार गर्ने र आन्तरिक बजेट बाँडफाँड गर्दा शिक्षा क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकता दिई सामाजिक सुरक्षा कोष वा विशेष कोष खडा गरी थप पारिश्रमिकको सुनिश्चितता गर्ने ।
- दुहबी क्षेत्रमा रहेका स्थानीय उद्योगहरूसँग सामाजिक उत्तरदायित्व (CSR) कोष अन्तर्गत साझेदारी गरी बालविकास केन्द्रहरूको सञ्चालन र सहजकर्ताहरूको प्रोत्साहन भत्ताका लागि सहयोग जुटाउने ।

- कर्मचारी र अनुगमन संयन्त्रको सुदृढीकरण:
  - शिक्षा शाखाको जनशक्ति अभाव पूर्ति गर्न तत्कालका लागि सेवा करार वा सेवा क्षेत्र भित्रका सेवानिवृत्त योग्य शिक्षक/कर्मचारीहरूलाई 'स्रोत शिक्षक' वा अनुगमन दलका रूपमा परिचालन गर्ने ।
  - विद्यालयहरूको नियमित अनुगमनका लागि प्रविधिको प्रयोग (डिजिटल रिपोर्टिङ प्रणाली र अनलाइन हाजिरी) लाई बढावा दिई अनुगमन कार्यलाई छिटो र पारदर्शी बनाउने ।

ख) पूँजीगत खर्च तथा पूर्वाधार विकास तर्फका समस्या समाधानका उपायहरू

- "कनिका छराई" परिपाटीको अन्त्य र गुरुयोजना निर्माण:
  - विज्ञहरूको सहयोगमा दुहबी नगरपालिकाको 'दीर्घकालीन शैक्षिक गुरुयोजना' (Educational Master Plan) तत्काल तयार गरी लागू गर्ने ।
  - पूर्वाधार बजेट वितरणलाई पहुँचका आधारमा नभई विद्यालयको भौतिक अवस्था, विद्यार्थी सङ्ख्या र भौगोलिक आवश्यकता मापन गर्ने वस्तुगत सूचक (Need-Based Allocation) का आधारमा मात्र स्वीकृत गर्ने परिपाटी बसाल्ने ।

ग) प्रत्यक्ष सिकाइ सुधार, छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा कार्यक्रम तर्फका समस्या समाधानका उपायहरू

- दिवा खाजा कार्यक्रमको गुणस्तर सुधार र सह-लगानी:
  - संघीय सरकारबाट प्राप्त न्यून बजेट परिपूर्तिका लागि पालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट प्रतिविद्यार्थी निश्चित रकम थप (Top-up) गर्ने नीति अवलम्बन गर्ने ।
  - विद्यालयहरूमा स्थानीय कृषि सहकारी वा आमा समूहहरूसँग सहकार्य गरी स्थानीय रैथाने र सस्तो मूल्यमा पाइने कृषि उपजहरू (जस्तै: कोदो, फापर, स्थानीय सागसब्जी, अण्डा) प्रयोग गरी खाजाको लागत न्यूनीकरण र पौष्टिकता अभिवृद्धि गर्ने ।
- वृत्ति मार्गनिर्देशन (Career Counseling) को प्रभावकारी कार्यान्वयन:
  - "वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा सञ्चालन निर्देशिका, २०८०" लाई व्यवहारमा उतार्न प्रत्येक विद्यालयका कम्तीमा एक जना शिक्षकलाई परामर्शदाता (Counselor) का रूपमा विशेष तालिम दिने ।
  - दुहबी औद्योगिक क्षेत्रका उद्योग तथा प्राविधिक शिक्षालयहरूसँग समन्वय गरी विद्यार्थीहरूलाई प्रयोगात्मक अवलोकन, इन्टर्नसिप र सीपमूलक सिकाउ कार्यमा जोड्न वार्षिक कार्यतालिका बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।

घ) अपेक्षित प्रगति कम हुनुका मुख्य कारणहरू सम्बोधन गर्ने उपायहरू

- नीतिगत स्पष्टता र स्थानीय अधिकारको उपयोग:
  - संघीय ऐन नआउँदासम्म स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले प्रत्यायोजन गरेका अधिकारहरू र साविकका कानुनहरूको परिधिभित्र रही आन्तरिक कार्यविधि र निर्देशिकाहरू परिमार्जन गरी निर्णय प्रक्रियालाई निरन्तरता दिने ।
  - रोक्का रहेका स्थायी दरबन्दी मिलानका कार्यहरूलाई स्थानीय आवश्यकताका आधारमा निश्चित मापदण्ड बनाई 'अन्तर-विद्यालय शिक्षक काज मिलान' मार्फत तत्काल समाधान गर्ने ।
- सशर्त अनुदानको प्रभावकारी उपयोग र लबिङ:
  - संघीय सरकार तथा मन्त्रालयसँग समन्वय गरी सशर्त अनुदानका निश्चित शीर्षकहरूमा स्थानीय आवश्यकता अनुसार केही प्रतिशत रकम रकमान्तर गर्न मिल्ने गरी बजेट मार्गदर्शन परिमार्जनका लागि लबिङ गर्ने ।
  - बजेट फ्रिज हुन नदिन आर्थिक वर्षको सुरुवाती चौमासिकदेखि नै त्रैमासिक बजेट समीक्षा कार्यक्रम गर्ने र खर्च हुन नसक्ने देखिएका शीर्षकहरूको विवरण समयमै केन्द्रमा पठाई परिमार्जन गराउने ।

परिच्छेद-४
उपलब्धि तथा कार्यक्रमको विस्तृतीकरण

४.१ शिक्षक दरबन्दी मिलानको प्रगति विवरणः

दुहबी नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूमा शैक्षिक व्यवस्थापनलाई सुव्यवस्थित बनाउन विगत २०७७ सालमा शिक्षक दरबन्दी मिलानको कार्य गरिएको थियो। जस अन्तर्गत १३३ प्राथमिक (प्रावि), ४२ निम्न माध्यमिक (निमावि), २९ माध्यमिक (मावि) तथा ६ निमावि र मावि गरी शिक्षण सहयोग अनुदान, १३ पालिका अनुदान शिक्षक र ५७ बालविकास सहजकर्ताको दरबन्दीलाई आवश्यकता अनुसार मिलान गरिएको थियो। तर उक्त वर्षपश्चात हालसम्म पुनः दरबन्दी मिलानको कार्य हुन नसक्दा विद्यालयहरूमा विद्यार्थी सङ्ख्याको अनुपातमा शिक्षकहरूको न्यायोचित वितरण हुन नसकी शिक्षण सिकाइ तथा समग्र प्रशासनिक व्यवस्थापनमा कठिनाइ उत्पन्न भइरहेको छ।

४.२ शिक्षक अनुदान तथा शिक्षक दरबन्दी प्राप्त नगरेका आधारभूत सामुदायिक विद्यालयलाई एकमुष्ठ अनुदान कार्यान्वयनको अवस्थाः

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का लागि यस कार्यालयमा विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सशर्त अनुदानका रूपमा सङ्घीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम नं. २.७.१३.१३ अन्तर्गत विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान शीर्षकले व्यवस्था गरे बमोजिम कुनै पनि स्वीकृत शिक्षक दरबन्दी तथा राहत अनुदान प्राप्त नभएको विद्यालयलाई वार्षिक एकमुष्ठ अनुदानबाट विद्यालय सञ्चालन गर्ने कार्यविधि, २०७६ बमोजिम यस नगरपालिकाको वडा नं. १२ मा सञ्चालित श्री एकता ज्ञान मैथिल आधारभूत विद्यालयमा उक्त अनुदान उपलब्ध गराइएको छ विद्यालयलाई उपलब्ध गराइने एकमुष्ट अनुदान रकम शिक्षक तथा बाल विकास सहजकर्ताको तलब-भत्ता, विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका अन्य आवश्यक कार्यहरूमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयअनुसार प्रचलित कानुनी तथा वित्तीय प्रावधानको अधीनमा रही खर्च गर्ने गरिएको छ।

४.३ विद्यालयमा सुशासन तथा पारदर्शितामा गरिएका प्रयासहरुः

यस नगरपालिकाद्वारा यस पालिकाअन्तर्गत सञ्चालित विद्यालयहरूमा सुशासन, जवाफदेहिता र पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्न तपसिल बमोजिमका प्रयासहरू निरन्तर रूपमा हुँदै आएका छन्:

क) निकासा विवरण र खर्च विधिको पारदर्शिता: विद्यालयहरूलाई विभिन्न शैक्षिक क्रियाकलाप तथा कार्यक्रमका लागि उपलब्ध गराइने वित्तीय निकासामा पारदर्शिता र सुशासन कायम गर्न खर्च गर्ने स्पष्ट विधि, प्रक्रिया र मापदण्डसहितको विस्तृत विवरण सम्बन्धित विद्यालयहरूलाई समयमै उपलब्ध गराउने गरिएको।

ख) बेरुजू फछ्यौंट तथा अद्यावधिक: बेरुजू फछ्यौंट प्रक्रियालाई तीव्र र व्यवस्थित बनाउन विद्यालयगत बेरुजूको एकीकृत विवरण तयार गरिएको। जस अन्तर्गत सैद्धान्तिक बेरुजूको हकमा आवश्यक प्रमाण एवं कागजात पेस गर्न लगाइएको र असुलउपर गर्नुपर्ने बेरुजूको हकमा सम्बन्धित विद्यालयलाई तोकिएको राजस्व/दाखिला खातामा रकम जम्मा गर्न नियमित ताकेता गरिएको, यद्यपि हालसम्म उक्त बेरुजू रकम पूर्ण रूपमा असुलउपर हुन बाँकी रहेको।

ग) नयाँ कार्यक्रम सम्बन्धी अभिमुखीकरण: स्वीकृत गरिएका नयाँ शैक्षिक योजना, नीति तथा कार्यक्रमहरूका बारेमा स्पष्ट पार्न र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन सम्बन्धित सरोकारवालाहरूका लागि नियमित रूपमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको।

घ) नियमित प्रधानाध्यापक (प्र.अ.) बैठक र समन्वय: पालिका र विद्यालयहरूबिच आवश्यक सूचना तथा सन्देशहरूको शीघ्र आदानप्रदान गर्न र समसामयिक शैक्षिक सवाल एवं नीतिगत विषयहरूमा गहन छलफल गरी साझा धारणा बनाउन मासिक रूपमा प्रधानाध्यापकहरूको बैठक बस्ने गरिएको।

४.४. अङ्ग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयको शिक्षणका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान कार्यान्वयनको अवस्था:

अङ्ग्रेजी, गणित तथा विज्ञान विषयको गुणस्तरीय शिक्षण सिकाइलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट कक्षा ६–८ का लागि प्रतिकोटा प्रतिमहिना रु. ३४,७३० र कक्षा ९–१० का लागि प्रतिकोटा प्रतिमहिना रु. ४३,६८९ का दरले १३ महिनाको शिक्षण सहयोग अनुदान रकम विगत वर्षहरूदेखि उपलब्ध हुँदै आएको छ। अङ्ग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयको शिक्षणका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयहरु यस प्रकार देखाउन सकिन्छ।

क्र.स.	अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयको नाम	आधारभूत तह	माध्यमिक तह	सङ्ख्या	कैफियत
१	शाल्या मावि. दुहबी १२		✓	१	
२	हिमालय आदर्श मावि दुहबी १२	✓	✓	२	
३	दुर्गा आवि. दुहबी ११	✓		१	
४	भलुवा आवि दुहबी ७	✓		१	

तालिका नं. ८

४.५ विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, ICT LAB र इन्टरनेटको सुविधा पुगेका विद्यालयहरुः

दुहबी नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि आवश्यक भौतिक तथा शैक्षिक पूर्वाधारहरूको क्रमिक विस्तार गरिएको छ। हाल नगरपालिकाका सबै ६ वटा माध्यमिक विद्यालयहरूमा विज्ञान प्रयोगशाला, सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (ICT) प्रयोगशाला तथा पुस्तकालय सुविधा स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका छन्। यसका अतिरिक्त केही आधारभूत विद्यालयहरूमा समेत यस्ता सुविधाहरू विस्तार गरिएको छ। शिक्षण–सिकाइ प्रक्रियालाई प्रविधिमैत्री बनाउन इन्टरनेट सुविधा नगरपालिकाभित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा उपलब्ध गराइएको छ। यसबाट शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूलाई डिजिटल सिकाइ सामग्रीमा पहुँच सहज भई प्रविधिमैत्री शिक्षण सिकाइ वातावरण निर्माण गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुगेको छ। यस प्रकारका पूर्वाधारहरूको उपलब्धताले विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर सुधार, विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धि वृद्धि तथा आधुनिक शिक्षण पद्धतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सहयोग पुऱ्याएको छ।

४.६ वालविकास केन्द्रको अवस्था

दुहबी नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न सामुदायिक विद्यालयहरूमा बाल विकास केन्द्र (ECD) सहजकर्ताको व्यवस्थापन व्यवस्थित रुपमा रहेको छ । नगरपालिकाका कुल २५ वटा विद्यालयहरूमा ५७ वटा कोटा स्वीकृत भएकोमा हाल ५७ जना सहजकर्ता सक्रिय रूपमा कार्यरत छन् । भौगोलिक र विद्यालयगत आवश्यकताका आधारमा शिक्षकहरूको दरबन्दी वर्गीकरण गरिएको छ, जसमा हिमालय आदर्श माध्यमिक विद्यालयमा सबैभन्दा बढी ६ जना र गोपाल माध्यमिक विद्यालयमा ५ जना सहजकर्ता कार्यरत छन् । यसैगरी वि.पि आधारभूत विद्यालय (दुहबी-१०) र दुर्गा आधारभूत विद्यालयमा ४–४ जना सहजकर्ताले अध्यापन गराइरहेका छन् भने बाँकी विद्यालयहरूमा आवश्यकता अनुसार १ देखि ३ जनासम्म सहजकर्ताहरू कार्यरत रहेका छन् । भौगोलिक र विद्यालयगत आवश्यकताका आधारमा सहजकर्ताको दरबन्दी वर्गीकरण गरिएको भएता पनि विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा उक्त दरबन्दीहरुलाई पुनर्वितरण गर्न चुनौती रहेको छ ।

४.७ विद्यालय सुधार योजना निर्माण र सामाजिक परीक्षणको अवस्थाः

दुहबी नगरपालिका भित्र सञ्चालित सबै सामुदायिक विद्यालयहरूले विद्यालयको समग्र शैक्षिक, भौतिक, प्रशासनिक तथा वित्तीय सुधारलाई योजनाबद्ध रूपमा अगाडि बढाउन विद्यालय सुधार योजना (SIP) निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका छन् । साथै विद्यालय व्यवस्थापनलाई थप पारदर्शी, जवाफदेही र सहभागितामूलक बनाउन प्रत्येक विद्यालयले प्रचलित कानुनी व्यवस्था बमोजिम नियमित रूपमा सामाजिक परीक्षणसमेत सम्पन्न गर्दै आएका छन् । विद्यालय सुधार योजना र सामाजिक परीक्षणको माध्यमबाट विद्यालयका उपलब्धि, चुनौती, स्रोत–साधनको उपयोग तथा भावी कार्ययोजनाबारे सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने तथा समुदायको सुझाव र सहभागिता सुनिश्चित गर्ने कार्य भइरहेको छ, जसले विद्यालयको सुशासन, गुणस्तरीय शिक्षा प्रवाह र समुदायप्रतिको उत्तरदायित्व अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्‍याएको छ ।

४.८ छात्रवृति वितरण आवासीय तथा गैह्र आवासीय छात्रवृति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीको संख्यात्मक विवरणः

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा दुहवी नगरपालिका अन्तर्गतका सार्वजनिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत् विद्यार्थीहरूका लागि सशर्त अनुदान कार्यक्रम संख्या ७.२.१.१ अन्तर्गत आवासीय, अपाङ्गता भएका (गैह्रआवासीय), छात्रा तथा दलित छात्रवृत्ति शीर्षकबाट आवासीय छात्रवृत्ति अन्तर्गत श्री नवीन शिक्षा निकेतन आधारभूत विद्यालयका १२ जना विद्यार्थीहरूलाई प्रति महिना रु. ५,००० का दरले पहिलो चरण (भाद्र–पुस) र दोस्रो चरण (माघ–जेठ) गरी १० महिनाको निकासा गरिएको छ । त्यसैगरी, नगरपालिकाभित्रका ६ वटा विभिन्न विद्यालयमा अध्ययनरत् १० जना अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूको अपाङ्गता वर्गीकरण (क, ख, ग) का आधारमा प्रति महिना क्रमशः रु. ५००, रु. ३०० र रु. १०० का दरले १० महिनाको छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइएको छ । यसका साथै, नगरपालिकाका ३३ वटा सामुदायिक विद्यालय तथा मदरसाहरूमा अध्ययनरत् कक्षा १–५ का २,६७६ जना छात्राहरूका लागि र ७५८ जना दलित विद्यार्थीहरूका प्रति विद्यार्थी रु. ४०० को दरले छात्रवृत्ति रकम उपलब्ध गरिएको छ ।

४.९ विशेष शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन अवस्थाः स्रोत कक्षा विषेश विद्यालयको विद्यार्थी विवरण भौतिक पुर्वाधारको अवस्थाः

यस दुहबी नगरपालिका वडा नं. २ स्थित नवीन शिक्षा आधारभूत विद्यालयमा हाल बहिरा स्रोत कक्षा सञ्चालनमा रहेको छ, जसमा १२ जना विद्यार्थीहरू नियमित रूपमा अध्ययनरत छन् । भौतिक पूर्वाधारको दृष्टिले विद्यालयमा ७ वटा भवन, १५ वटा कक्षा कोठा, ५ वटा शौचालय र १ वटा पुस्तकालयको व्यवस्था रहेको छ ।

४.१० दिवा खाजा कार्यक्रमः

विद्यालय वाहिर रहेका वालवालिकाहरुलाई विद्यालयमा ल्याउन, टिकाउन र नेपाल सरकारद्वारा तोकिएको शैक्षिक उपलब्धी हासिल गर्न दिवा खाजा कार्यक्रम प्रभावकारी माध्यम बनेको छ। दिवाखाजा कार्यक्रम जुन उद्देश्यले प्रारम्भ भएको थियो त्यो धेरै हद्सम्म प्राप्त भएको मान्न सकिन्छ। खास गरी विद्यालयमा वालवालिकाहरुलाई ल्याउन र टिकाउन यस कार्यक्रमले प्रभावकारी भूमिका खेलेको छ। यद्यपि यस कार्यक्रमलाई कार्यान्ययन गर्न आफ्नै चुनौतीहरु रहेका छन्।

यस पालिकाले नेपाल सरकारबाट सशर्त रुपामा हस्तान्तरित दिवाखाजा कार्यक्रमलाई अझ व्यवस्थित गर्दै लगिएको छ। दिवा खाजाको निकासा त्रैमासिक रुपमा विद्यालयले विद्यार्थीलाई खाजा खुवाएको मागका आधारमा विद्यार्थीको हाजिरी र बिल भरपाई हेरेर निकासा दिने गरिएको छ। विद्यालयले दिवा खाजा माग गर्दा अनिवार्य रुपमा IEMIS बाट माग्ने गरेका छन्।

४.११ नमुना विद्यालयको अवस्थाः

यस नगरपालिका अन्तर्गत श्री सरस्वती माध्यमिक विद्यालय दुहबी ५ नमूना विद्यालयका रुपमा रहेको छ। यस विद्यालयमा भएका शैक्षिक तथा भौतिक प्रगति यसप्रकार रहेका छन्

क. नमूना विद्यालय अन्तर्गत १६ कोठे भवन निर्माण,

ख. २ कोठे प्रयोगशाला भवन निर्माण,

ग. सबै शिक्षकहरुलाई ल्यापटप वितरण

घ. पुस्तकालय तथा प्रयोगशाला व्यवस्थापन

ङ. प्रत्येक वर्ष शैक्षिक भ्रमण

च. विविध अतिरिक्त क्रियाकलाप, इत्यादि।

४.१२ निशुल्क सेनीटरी प्याड वितरणको अवस्थाः

यस पालिकाले सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरावस्थाका छात्राहरूको स्वास्थ्यमा सुधार गर्न तथा महिनावारीकै कारण विद्यालय छाड्ने समस्यालाई समाधान गरी गुणस्तरीय शिक्षा प्रत्याभूति गर्न विशेष ध्यान दिएको छ। यसै सन्दर्भमा 'सनेटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६' बमोजिम आवश्यक समन्वय, सहजीकरण र अनुगमनका लागि नगर उप-प्रमुखज्यूको संयोजकत्वमा एक समिति गठन गरिएको छ। सोही अनुरूप, संघीय सरकारबाट आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा प्राप्त सशर्त अनुदान अन्तर्गत पालिकाले विद्यालयका छात्राहरूका लागि सनेटरी प्याड खरिद गरी वितरण गरिसकेको छ। साथै, प्रयोग भएका प्याडहरूको उचित व्यवस्थापनका लागि माध्यमिक तथा आधारभूत (६-८) तह सञ्चालित विद्यालयहरूमा सनेटरी प्याड डिस्पोजेबल मेसिन समेत खरिद गरी वितरण गरिएको छ।

४.१३ स्थानीय तहले अन्तरिक स्रोत अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमहरु तथा उपलब्धिः

स्थानीय तहले आफ्नो आन्तरिक स्रोतबाट शिक्षा क्षेत्रको विकास तथा शिक्षामा जनचेतना फैल्याउन विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेको छ।

क. दरबन्दी कम भएका विद्यालयहरुमा विद्यालय सञ्चालन अनुदान उपलब्ध गराउदै आइरहेको,

ख. वालविकासका शिक्षकहरु (सहयोगी कार्यकर्ताहरु) का लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त पारिश्रमिकमा थप गरेर न्यूनतम् परिश्रमिक उपलब्ध गराइएको,

ग. वालविकासका शिक्षकहरु (सहयोगी कार्यकर्ताहरु) का लागि क्षमता अभिबृद्धि तालिम सञ्चालन गर्दै आइरहेको,

घ. आर्थिक रुपामा विपन्न तथा प्राविधिक शिक्षामा मोह भएका विद्यार्थीहरुका लागि उच्च शिक्षा पढ्न नगर प्रमुख छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्दै आइरहेको,

ङ. कक्षा ९ देखि सबै सामुदायिक माध्यमिक विद्यलय र २ वटा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै गरेको,

च. युवाहरुको विकासका लागि विभिन्न प्रकारका खेलकुद कार्यक्रमहरू आयोजना गरी सञ्चालन गर्ने गरिएको

छ. कक्षा ८ को परीक्षालाई प्रभावकारी बनाउन रकम विनियोजन गरी परीक्षालाई मर्यादित रुपमा सञ्चालन गरिएको

परिच्छेद–५

असल अभ्यास, प्रमुख उपलब्धि, चुनौती तथा समाधानका उपायहरू

५.१ अन्य संस्थासँगको साझेदारीमा सञ्चालित कार्यक्रम

दुहबी नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक गुणस्तर सुधार, भौतिक पूर्वाधार विकास, र बालमैत्री सिकाइ वातावरण निर्माणका लागि विभिन्न गैरसरकारी संस्था, अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, र निजी क्षेत्रसँग साझेदारी गर्दै आएको छ।

क. विद्यार्थी वृत्तिमार्ग निर्देशन कार्यक्रम, इन्स्योर परियोजना, हेलबेटास नेपालसँगको साझेदारीमा

ख. विद्यालय खानेपानी व्यवस्थापन, करुणा फाउन्डेसनको साझेदारीमा

ग. १६९६ घण्टा तालिम कार्यक्रम, इन्स्योर परियोजना र मनमोहन पोलिटेक्निक लगायत अन्य तालिम प्रदायक सस्थाहरु सँगको साझेदारिमा

घ. विद्यालयमा बाल कल्व गठन र परिचालन कार्यक्रम, आरम्भ परियोजना तथा सि. एस. डी. कार्यक्रमको साझेदारीमा।

५.२ असल अभ्यास तथा नवप्रर्वतनात्मक कार्यक्रमहरु:

सुनसरी जिल्लाको एक प्रमुख औद्योगिक तथा व्यापारिक केन्द्रको रूपमा रहेको दुहबी नगरपालिकाले पछिल्लो समय शिक्षा क्षेत्रको सुधार र विकासका लागि विभिन्न नवीन र उदाहरणीय कार्यहरू गर्दै आएको छ। दुहबी नगरपालिकाले शिक्षाको गुणस्तर सुधार, पहुँचमा वृद्धि र प्रविधिमैत्री शिक्षाका लागि गरेका केही प्रमुख असल अभ्यास तथा नवप्रर्वतनात्मक कार्यक्रमहरू यस प्रकार छन्:

१. प्रविधिमैत्री शिक्षा र आईसीटी (ICT) ल्याब

नगरपालिकाले सामुदायिक विद्यालयहरूलाई आधुनिक प्रविधिसँग जोड्न 'स्मार्ट क्लास' र कम्प्युटर ल्याबको अवधारणा अघि सारेको छ। धेरैजसो माध्यमिक विद्यालयहरूमा कम्प्युटर ल्याब स्थापना गरिएको छ भने ६ वटा माध्यमिक विद्यालयमा वृत्ति ल्यावको स्थापना भएको छ।

२. 'छोरी शिक्षा' र छात्रा सुरक्षा कार्यक्रम

नगरपालिकाले छात्राहरूको विद्यालय छोड्ने दर (Dropout Rate) कम गर्न र उनीहरूलाई प्रोत्साहन गर्न विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ:

- निःशुल्क सेनेटरी प्याड वितरण: छात्राहरूको महिनावारी स्वास्थ्य र नियमितताका लागि विद्यालयहरूमा निःशुल्क सेनेटरी प्याड वितरण र भेन्डिङ मेसिनको व्यवस्था।
- छात्रा छात्रवृत्ति: आर्थिक रूपमा विपन्न तथा जेहेन्दार छात्राहरूका लागि उच्च शिक्षा र प्राविधिक शिक्षामा विशेष छात्रवृत्ति ।

३. प्राविधिक शिक्षामा लगानी

दुहबी एक औद्योगिक क्षेत्र भएकाले यहाँका युवाहरूलाई रोजगारीसँग जोड्न नगरपालिकाले प्राविधिक शिक्षामा जोड दिएको छ। स्थानीय विद्यालयहरूमा प्राविधिक धार (Technical Stream) का कक्षाहरू सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने र मनमोहन स्मृति पोलिटेक्निक लगायतका संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने कार्य भइरहेको छ।

४. शिक्षक दरबन्दी र क्षमता अभिवृद्धि

नगरपालिकाले आन्तरिक स्रोतबाट 'नगर शिक्षक' नियुक्ति गरी शिक्षक अभाव भएका विद्यालयहरूमा दरबन्दी मिलान र पदपूर्ति गरेको छ। साथै, शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउन शिक्षकहरूका लागि नियमित रूपमा पुनर्ताजगी तालिमहरू सञ्चालन गर्ने गरिएको छ।

५. दिवा खाजा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन

नेपाल सरकारको दिवा खाजा कार्यक्रमलाई नगरपालिकाले थप व्यवस्थित बनाएको छ। विद्यार्थीहरूलाई स्वस्थ र पोसिलो स्थानीय खाजा खुवाउन विद्यालयहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने र त्यसको नियमित अनुगमन गर्ने गरिएको छ, जसका कारण प्राथमिक तहमा विद्यार्थीहरूको उपस्थिति बढेको छ।

६. 'मेयरसँग विद्यार्थी' कार्यक्रम

यो एक नवप्रर्वतनात्मक अभ्यास हो जहाँ नगर प्रमुखले प्रत्यक्ष रूपमा विद्यालयको भ्रमण गर्ने, विद्यार्थीहरूसँग संवाद गर्ने र उनीहरूका समस्या सुन्ने गर्छन्। यसले विद्यार्थीहरूमा उत्साह जगाउनुका साथै विद्यालयको अवस्थाबारे प्रत्यक्ष जानकारी पाउन मद्दत पुऱ्याएको छ।

७. नगरस्तरीय एकीकृत परीक्षा प्रणाली

शिक्षाको गुणस्तरमा एकरूपता ल्याउन नगरपालिकाले नगरस्तरीय आधारभूत तह (कक्षा ८) को परीक्षालाई थप मर्यादित र व्यवस्थित बनाउँदै आएको छ। यसले विद्यालयहरू बीच स्वस्थ्य प्रतिस्पर्धा र गुणस्तर मापनमा सहयोग पुऱ्याएको छ।

८. स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकको निर्माण

दुहबीको पहिचान, स्थानीय संस्कृति, इतिहास र भूगोललाई समेटेर स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकको निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ। यसले विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो माटो र परिवेशबारे बुझ्न मद्दत पुऱ्याउँछ।

५.३ समग्र कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धी:

क. शिक्षक दरबन्दी मिलान: शिक्षक-विद्यार्थी अनुपातका आधारमा नगरभित्रका विद्यालयहरूमा शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्य सफलतापूर्वक सम्पन्न गरिएको।

ख. शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार: विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि नियमित शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापमा सुधार र विभिन्न सुधारात्मक पहलहरू सञ्चालन गरिएको।

ग. पारदर्शिता र जवाफदेहिता: सबै विद्यालयहरूमा सामाजिक परीक्षण (Social Audit) र लेखा परीक्षण (Financial Audit) कार्य सम्पन्न गरी सोको प्रतिवेदन प्राप्त गर्ने कार्यलाई अनिवार्य गरिएको, जसले विद्यालयको पारदर्शिता र सुशासन कायम गरेको।

घ. तथ्याङ्क व्यवस्थापन: एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (IEMIS) मा सबै विद्यालयहरूको पहुँच सुनिश्चित गरी शैक्षिक तथ्याङ्कलाई डिजिटल र अद्यावधिक बनाइएको।

ङ. प्रशासकीय समन्वय: विद्यालय र नगरपालिका बीचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन प्रधानाध्यापकहरूको नियमित बैठक र अन्तर्क्रिया गर्ने परिपाटीको विकास गरिएको।

च. अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण: विद्यालयहरूको नियमित तथा आकस्मिक अनुगमन गरी शिक्षण सिकाइ र प्रशासनिक सुधारका लागि आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गरिएको।

छ. दिवा खाजा कार्यक्रमको प्रभावकारिता: विद्यार्थीहरूको विद्यालय उपस्थिति र पोषणमा सुधार ल्याउन दिवा खाजा कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिएको।

ज. योजनाबद्ध विकास: विद्यालय सुधार योजना (SIP) निर्माण तथा आवधिक अद्यावधिक गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरी विद्यालयको भौतिक र प्राज्ञिक विकासलाई योजनाबद्ध बनाइएको।

५.४ चुनौती तथा समाधानका लागि गरिएका प्रयासहरुः

क. कार्यक्रमका कार्यान्वयनका क्रममा देखिएका चुनौतीहरु

अ. विद्यालयमा विषयगत दरबन्दी

आ. विद्यालय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण

इ. विद्यालयमा IEMIS व्यवस्थापन

ई. शिक्षा शाखामा कार्यरत जनशक्ति

उ. दिवा खाजा व्यवस्थापन

ख. सामधानका लागि गरिएका प्रयासहरुः

अ. दरबन्दी मिलान गरी शिक्षक विद्यार्थी अनुपात बढी भएका विद्यालयमा दरबन्दी थप गरिएको साथै केही मात्रमा शिक्षक व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकाबाट अनुदानको व्यवस्था गरिएको तर पनि पूर्णरुपमा समाधान हुन नसकेको,

आ. समय समयमा विद्यालय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरी सुधार गर्नुपर्ने देखिएका पक्षमा आवश्यक पृष्ठपोक्षण दिने गरिएको तर कार्यालयको कामको बोझले नियमिमत सुपरिवेक्षण हुन नसकेको,

इ. कार्यालयबाट रकम व्यवस्था गरी IEMIS हेर्ने कर्मचारी तथा शिक्षकहरुलाई IEMIS व्यवस्थापनसम्बन्धी तालम प्रदान गरिएको,

ई. नगरपालिकाको शैक्षिक क्रियाकलाप सम्बन्धी काम गर्ने कर्मचारीको कमीका कारण कार्यालय समयमा मात्र सम्पन्न गर्न नसकिएकोले विहान बेलुकाको समयमा बाँकी काम गर्ने गरिएको।

अनुसूची १

दुहबी नगरपालिका शिक्षा शाखातर्फ आव २०८२/०८३ को वार्षिक प्रगति विवरण

दुहवी नगरपालिका, सुनसरी

म.ले.प.फा.नं. २७५ को अनुसूची-७

संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) शिक्षा तर्फ

आर्थिक वर्ष : २०८२/०८३ को वार्षिक प्रतिवेदन

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रम	विनियोजित कुल रकम	जम्मा खर्च	बाँकी रकम	कैफियत
१	३५०००० १४	सबैका लागि शिक्षा आधारभूत तह	109100000.00	109099999.22	0.78	
२	३५०००० १५	शिक्षक तलब भत्ता (माध्यमिक तह)	23600000.00	23045480.00	554520.00	
३	३५००० ८०१	विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना	70100000.00	56883589.00	13216411.00	
४	३५०४१०११	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्	5800000.00	4520256.00	1279744.00	
		जम्मा रकम	208600000.00	193549324.22	13770931.78	

प्रगति प्रतिवेदनको

दुहवी नगरपालिका, सुनसरी

आर्थिक वर्ष : २०८२।०८३ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना र सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन

सि.नं.	क्रियाकलाप नं.	क्रियाकलापको नाम	विनियोजित रकम	त्रैमासिक अवधिमा खर्च भएको रकम	भौतिक प्रगति	वित्तीय प्रगति	कैफियत
१	1.1.1.67	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	109100000.00	109099999.22	०	100.00	
२	1.1.3.4	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	23600000.00	23045480.00	०	97.65034	
३	1.1.4.1	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	14329000.00	14329000.00	०	100.00	
४	२.७.१३.३०५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	1233000.00	702000.00	०	56.93	

५	2.7.13.8	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री सामग्री तथा डीटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि विद्यालयलाई अनुदान	2033000.00	1887600.00	०	92.85	
६	2.4.6.1	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषा समेत)	6181000.00	4784212.00	०	77.40	
७	7.2.1.1	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	2331000.00	2005600.00	०	86.04	
८	2.7.13.10	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	2100000.00	2082500.00	०	99.17	
९	2.7.13.11	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परंपरागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	4350000.00	2083700.00	०	47.90115	
१०	2.7.11.1	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	23002000.00	15091043.00	०	65.60753	
११	2.7.13.13	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	3500000.00	3488899.00	०	99.683	
१२	२.७.१३.१७	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापन (शैक्षिक कार्यक्रम)	1553000.00	1553000.00	०	100.00	
१३	१.१.१.७८	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	1156000.00	1093293.00	०	94.58	
१४	२.७.१३.४१	निम्नमाध्यमिक तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	1384000.00	1384000.00		100.00	
१५	२.७.१३.२१	शैक्षिक सुशासनको लागि संस्थागत क्षमत विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरीवेक्षण	948000.00	898750.00	०	94.80	
१६	११.१.२.४१५ ५	निर्मित गुरुयोजनाका आधारमा स्थानीय तहको साझेदारीमा विद्यालयको भौतिक निर्माण अनुदान	5500000.00	5499992.00	०	100.00	
जम्मा			**202300000.00**	**189029068.22**	**0.00**	**93.44**	**0.00**

इन्स्योर परियोजना दोस्रो चरण, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन- ०८२।०८३

	क्रियाकलाप नं	क्रियाकलाप	विनियोजित कुल रकम	खर्च भएको रकम	भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	कैफियत
१	229.22.1.764	कार्यगत अभ्याससहितको तालिम प्रशिक्षार्थीको सीप परीक्षण सञ्चालन	400000	179508		44.877	

२	229.22.1.694	आ.व २०८१।०८२ मा छनौट भई प्रशिक्षणरत कार्यगत अभ्याससहितको तालिम सञ्चालन निरन्तरता	2050000	1515271		73.91566	
३	229.22.१.752	कार्यक्रमको सुपरीवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	350000	349790		99.94	
४	229.22.1.766	वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रम संचालित विद्यालयहरूका लागि कार्यपुस्तिका (workbook) छपाई तथा वितरण	50000	49997		99.994	
५	229.22.1.691	स्थानीय तहमा वृत्ति मार्गनिर्देशन सम्बन्धी सेवा इकाई स्थापना र सञ्चालन	250000	250000		100	
६	229.22.1.756	विद्यार्थीलाई कामको संसार चिनाउने कार्यक्रमहरू (School to work transition)	1200000	1199950		99.99583	
७	229.22.1.703	कार्यगत अभ्यास सहितको तालिम सञ्चालन	1150000	625740		54.41217	
८	229.22.1.751	कार्यगत अभ्याससहितको तालिमसम्बन्धी सूचना प्रचार-प्रसार तथा सेवा खरिद	50000	50000		100	
९	229.22.1.749	कार्यक्रम समिक्षा तथा योजना तर्जुमा	300000	300000		100	
		जम्मा	**5800000**	**4520256**		77.93545	

अनुसूची २

दुहबी नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित विद्यालयहरु, प्रअको नाम र सम्पर्क नं.

क्रसं	इमिस कोड	विद्यालयको नाम	ठेगाना	कक्षा	नाम/थर	फोन नं.	कै.
१	060200001	जनता मायावती आधारभूत विद्यालय	दुहवी १	१-८	ताजुद्दिन रैन	९८४२०६५३८०	सामुदायिक
२	060200008	मदन आश्रित आधारभूत विद्यालय	दुहवी १	१-५	नौसाद रैन	९८०४०२९०००	सामुदायिक
३	060100003	नेपाल राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय	दुहवी २	१-८	रामनारायण साह	९८१९९२९५८३	सामुदायिक
४	060200007	नवीन शिक्षा निकेतन आधारभूत विद्यालय	दुहवी २	१-८	सुरेन्द्रकुमार चौधरी	९८४२०६९१५०	सामुदायिक
५	060200033	दिनेश चौधरी स्मृति आधारभूत स्कूल	दुहवी २	१-४	सुभद्रा बहरदार	९८१७३२३३६५	सामुदायिक
६	060200006	भोला आधारभूत विद्यालय	दुहवी ३	१-७	हरीप्रसाद ढुङ्गना	९८६२१६८७५३	सामुदायिक
७	060200003	वि.पि आधारभूत विद्यालय	दुहवी ४	१-८	टंक्कमणि राउत	९८४२३१४८०१	सामुदायिक
८	060200004	सरस्वती माध्यमिक विद्यालय	दुहवी ५	१-१२	तेजप्रसाद तिम्सिना	९८४२१००७२४	सामुदायिक
९	060200005	पञ्चायत आधारभूत विद्यालय	दुहवी ५	१-८	जितेन्द्रप्रसाद साह	९८१५३८६४६८	सामुदायिक
१०	060200002	पञ्चायत आधारभूत विद्यालय	दुहवी ६	१-५	उमा खड्का	९८४२९३३६२३	सामुदायिक
११	060100001	आधारभूत विद्यालय	दुहवी ७	१-८	रामानन्द प्रमाणी	९८४२१९२७००	सामुदायिक
१२	060100002	भलुवा आधारभूत विद्यालय	दुहवी ७	१-८	दामोदर माझी	९८४२४४९३६५	सामुदायिक
१३	060500002	विष्णु माध्यमिक विद्यालय	दुहवी ८	१-१०	संजय कुमार घिमिरे	९८४२३१८२१५	सामुदायिक
१४	060500003	वि.पि आधारभूत विद्यालय	दुहवी ८	१-५	सुशिला कार्की	९८१५३७०९४८	सामुदायिक
१५	060500001	पशुपति आधारभूत विद्यालय	दुहवी ९	१-५	जयनारायण गच्छदार	९८०४०७४३३०	सामुदायिक
१६	060480001	शारदा आधारभूत विद्यालय	दुहवी १०	१-५	कालिराम उराँव	९८६२००८६४८	सामुदायिक
१७	060480002	वि.पि आधारभूत विद्यालय	दुहवी १०	१-५	चन्द्रशेखर चौधरी	९८००९५२६३०	सामुदायिक
१८	060480003	जनता माध्यमिक विद्यालय	दुहवी १०	१-१०	सुरेशकुमार चौधरी	९८४२०५८४९६	सामुदायिक
१९	060520001	ग्राम जनता आधारभूत विद्यालय	दुहवी ११	१-५	ईश्वरवती चौधरी	९८०५३४७१०८	सामुदायिक
२०	060520002	दुर्गा आधारभूत विद्यालय	दुहवी ११	१-८	उद्धव प्रसाद रेग्मी	९८६२२३०५०३	सामुदायिक
२१	060520003	गोपाल माध्यमिक विद्यालय	दुहवी ११	१-१०	आनन्दकुमार चौधरी	९८४२०९५०९६	सामुदायिक
२२	060420001	हिमालय आदर्श माध्यमिक विद्यालय	दुहवी १२	१-१०	मेघराज लुइटेल	९८६२०७८८५४	सामुदायिक
२३	060420002	कर्मा आधारभूत विद्यालय	दुहवी १२	१-५	बलिराम चौधरी	९८०४३९०४६७	सामुदायिक
२४	060420003	शारदा आधारभूत विद्यालय	दुहवी १२	१-८	प्रमोद कुमार यादव	९८०५९३५६८७	सामुदायिक
२५	060420004	शाल्पा माध्यमिक विद्यालय	दुहवी १२	१-१०	सूर्य बहादुर निरौला	९८४२५६०३३४	सामुदायिक
२६	060420007	एकता ज्ञान मैथिल आधारभूत विद्यालय	दुहवी १२	१-३	उर्मिलाकुमारी यादव	९८१०४७७३४३	सामुदायिक
१	060200016	मदरसा इस्लामिया	दुहवी १	१-५	तैयव मियाँ	९८१६३८६६७७	मदरसा
२	060200026	नयाँ इस्लाम मदरसा	दुहवी १	१-३			मदरसा
३	060200017	नुरी मदरसा इस्लामपुर	दुहवी १	१-३	जाकिर मियाँ	९८०४३८९६१४	मदरसा
४	060200028	मदरसा ज्याउल इस्लाम	दुहवी २	१-५	मो इलियाज मियाँ	९८०४३९८८५०	मदरसा
५	060200015	मदरसा इस्लाहुल मुस्लिमिन	दुहवी ४	१-८	दाउद आलम	९८१५३५४६६६	मदरसा
६	060500006	बेलाल पब्लिक स्कूल मदरसा	दुहवी ९	१-८	मो सइमुद्दीन मियाँ	९८०७३०५७५७	मदरसा
७	060500007	मदरसा तब्लिगुल इस्लाम	दुहवी ९	१-९	मोलिम मियाँ	९८०४०९०५९७	मदरसा
१	060060015	ओकासा एकेडेमी	दुहवी १	१-४	रिजवान फिरदोस	९८०७०७४३१३	संस्थागत

२	060200014	दुहवी आदर्श इङ्लिस बोर्डिङ स्कूल	दुहवी २	१-१०	निरेशलाल चौधरी	९८१४३४४७४४	संस्थागत
३	060200032	सतीदेवी एकेडेमी	दुहवी २	१-६	खेमनारायण माझी	९८८२१७६३३५	संस्थागत
४	060200030	मेरीकम्बा इङ्लिस स्कूल	दुहवी २	१-८	हीरा चौधरी	९८४२१३५०६५	संस्थागत
५	060200034	गोकुल किड्जी स्कूल	दुहवी २	१-८	विद्यानन्द यादव	९८४९०६६८५१	संस्थागत
६	060090018	वि एस मोडल बोर्डिङ स्कुल	दुहवी ३	१-१२	मनिस प्रसाद रौनियार	९८४२०८७७०३	संस्थागत
७	060200010	माउण्ट मनास्लु सेकेण्डरी विद्यालय	दुहवी ३	१-१०	शङ्कर थापा	९८६१९४९६४६	संस्थागत
८	060200031	विद्या संस्कार एकेडेमी	दुहवी ३	१-५	दिपेश राउत	९८४२१३४६७९	संस्थागत
९	060060019	सेन्ट पौल्स जुनियर कलेज	दुहबी ३	ECD	मनिस प्रसाद रौनियार	९८४२०८७७०३	संस्थागत
१०	060200009	महेन्द्र मेमोरियल एकेडेमी	दुहवी ४	१-१२	निश्चल राज शाक्य	९८५२०५७२००	संस्थागत
११	060200019	मेघानन्द इन्टरनेश्नल एकेडेमी	दुहवी ५	१-५	राजेश मन्धडा	९८४२१८९७७७	संस्थागत
१२	060270050	हाम्रो गोदावरी इङ्लिस बोर्डङ स्कूल	दुहवी ६	१-१०	ज्योती साह	९८०७३१०१४१	संस्थागत
१३	060200012	लिटिल फ्लावर एजुकेशनल फाउण्डेसन	दुहवी ५	१-९	सुरेश चौधरी	९८१०४२४८००	संस्थागत
१४	060200011	दुहवी चिल्ड्रेन एकेडेमी	दुहवी ६	१-१०	सुशिल शाक्य	९८४२१९१००७	संस्थागत
१५	060500009	सन बिम इङ्लिस स्कूल	दुहवी ८	१-१०	दया वजगाईँ	९८०५३६२९९०	संस्थागत
१६	060500005	थर्ड आई पब्लिक स्कूल	दुहवी ८	१-१०	पुरुषोत्तम राई	९८४२०५०२६३	संस्थागत
१७	060500004	माउण्ट एभरेष्ट इङ्लिस बोर्डिङ स्कूल	दुहवी ८	१-१२	सुखतिर मियाँ	९८१०५६९२३६	संस्थागत
१८	060060018	इकरा पब्लिक स्कूल	दुहबी ९	ECD	मो. एस. रहमान	९८१०५६९२३७	संस्थागत
१९	060060016	बुद्ध आइडल एकेडेमी	दुहबी १०	ECD	राम कुमार चौधरी	९८०४३०५३६५	संस्थागत
२०	060520005	सुनसरी नमुना इङ्लिस बोर्डङ स्कूल	दुहवी ११	१-७	नवराज चौधरी	९८४२१२२८७७	संस्थागत
२१	060520004	अस्मिता एण्ड अभिषेक एकेडेमी	दुहवी ११	१-८	हरिनारायण माझी	९८६२२९२३२४	संस्थागत
२२	060520006	न्यू होली चाइल्ड	दुहवी ११	१-४	सञ्जय चौधरी	९८११०९३१०७	संस्थागत
२३	060420005	केशलिया इङ्लिस बोर्डिङ स्कूल	दुहवी १२	१-८	सुनिल बञ्जारा	९८४२०२६७४४	संस्थागत
२४	060420006	बाल विद्या मन्दिर इङ्लिस बोर्डिङ स्कूल	दुहवी १२	१-८	करणलाल चौधरी	९८२७०५०५२३	संस्थागत
२५	060060017	जियाउल हक मदरसा	दुहबी १२	ECD	डा. खालिद हुसैन	९८४२०६४३००	संस्थागत

अनुसूची ३

शैक्षिक सत्र 2082 मा अध्ययनरत विद्यार्थी विवरण

School				ECD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Total with ECD		
S.N	**SchoolName**	**SchoolCode**	**SchoolType**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Total**	**Girls**	**Boys**	**Total**
	Total			2686	2028	1698	1602	1499	1433	1160	1128	901	752	611	230	275	7819	8184	16003
1	Okasha Academy	060060015	Private	0	15	16	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	31	63
2	B S Model Boarding School	060090018	Private	100	29	44	48	26	33	25	23	20	33	13	41	56	188	303	491
3	Adharbhut Bidyalaya	060100001	Public	49	39	34	36	38	41	15	16	15	0	0	0	0	127	156	283
4	Bhaluwa Basic School	060100002	Public	20	12	18	20	21	19	8	12	11	0	0	0	0	71	70	141
5	Nepal Rastriya Basic School	060100003	Public	16	19	10	15	11	19	10	10	11	0	0	0	0	56	65	121
6	Janata Mayawati basic school	060200001	Public	67	43	59	67	65	46	66	58	54	0	0	0	0	286	239	525
7	Panchayat Basic School	060200002	Public	17	11	7	10	6	9	0	0	0	0	0	0	0	24	36	60
8	BP Basic School	060200003	Public	42	60	42	48	23	23	26	32	23	0	0	0	0	127	192	319
9	Saraswati Secondary School	060200004	Public	26	12	16	22	22	36	31	70	75	177	165	78	65	422	373	795
10	shree panchayat Basic School	060200005	Public	36	30	11	27	25	40	27	36	27	0	0	0	0	145	114	259
11	Bhola Basic School	060200006	Public	37	20	24	11	17	16	22	12	0	0	0	0	0	81	78	159

12	Nabin Shiksha Niketan Basic School	060200007	Public	32	19	17	26	25	35	29	32	23	0	0	0	0	106	131	238
13	Madan Ashrit Basic School	060200008	Public	44	34	39	35	40	43	0	0	0	0	0	0	0	103	132	235
14	Mahendra Memorial Academy	060200009	Private	458	113	117	98	108	107	97	112	86	90	99	97	115	732	965	1697
15	Mount Manaslu Secondary School	060200010	Private	1	0	51	4	66	82	87	104	78	80	77	0	0	300	330	630
16	Duhabi Children Academy	060200011	Private	97	23	30	18	21	20	17	14	15	19	26	0	0	118	182	300
17	Little Flower Educational Foundation	060200012	Private	4	54	11	14	11	14	25	10	6	0	0	0	0	70	79	149
18	Duhabi Adarsha Ma V Ebs	060200014	Private	10	5	8	5	11	14	14	23	11	20	20	0	0	57	84	141
19	Madrasa Ishlahul Muslemin	060200015	Religious	0	115	59	37	59	42	34	10	14	0	0	0	0	276	93	370
20	Madrassa Islamiya	060200016	Religious	0	21	46	45	43	41	0	0	0	0	0	0	0	102	94	196
21	Nuri Madrassa Islampur	060200017	Religious	0	73	26	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	59	48	107
22	Meghanand International Academy	060200019	Private	57	137	36	22	12	17	0	0	0	0	0	0	0	132	149	281
23	Naya Islam Madrassa	060200026	Religious	0	13	45	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47	47	94
24	Madrasa Ziyaul Islam	060200028	Religious	0	43	25	17	13	0	0	0	0	0	0	0	0	54	44	98
25	Merikamba English School	060200030	Private	117	41	41	30	21	20	8	12	7	0	0	0	0	134	163	297
26	Vidya Sanskar Academy	060200031	Private	89	37	22	22	17	15	0	0	0	0	0	0	0	84	118	202
27	Sati Devi Academy	060200032	Private	27	55	14	12	8	5	7	0	0	0	0	0	0	62	66	128

28	Dinesh Chaudhary Smriti Basic School	060200033	Public	33	24	20	13	20	0	0	0	0	0	0	0	0	50	60	110
29	Gokul Kidzee School	060200034	Private	108	41	37	62	40	27	24	19	0	0	0	0	0	153	205	358
30	Himalaya Adarsha Secondary School	060420001	Public	60	44	37	47	46	41	66	49	44	47	24	0	0	284	221	505
31	karma Basic School	060420002	Public	24	20	15	12	14	19	0	0	0	0	0	0	0	52	52	104
32	Sharada basic school	060420003	Public	13	11	13	14	17	12	22	23	22	0	0	0	0	77	70	147
33	Salpa Secondary School	060420004	Public	44	33	34	40	32	46	56	42	41	48	18	0	0	247	187	434
34	Keshaliya Ebs	060420005	Private	155	66	37	38	36	36	37	37	28	0	0	0	0	200	270	470
35	Bal Bidya Mandir Ebs	060420006	Private	111	36	39	24	20	28	16	13	5	0	0	0	0	135	157	292
36	Aekata Gyan Maithil Basic School	060420007	Public	23	27	25	27	16	0	0	0	0	0	0	0	0	61	57	118
37	Sharada Basic School	060480001	Public	30	20	19	17	23	17	0	0	0	0	0	0	0	66	60	126
38	Bp Basic School	060480002	Public	39	37	27	35	25	39	0	0	0	0	0	0	0	96	106	202
39	Janata Secondary School	060480003	Public	24	20	16	10	40	57	88	83	48	76	37	0	0	284	215	499
40	Pashupati Basic School	060500001	Public	29	31	32	26	27	20	0	0	0	0	0	0	0	95	70	165
41	Shree Bishnu Secondary School	060500002	Public	45	69	52	48	34	50	27	31	25	42	19	0	0	191	251	442
42	Bp Basic School	060500003	Public	32	25	27	20	8	11	0	0	0	0	0	0	0	61	62	123
43	Mount Everest Ebs	060500004	Private	140	17	43	16	14	17	14	16	19	6	33	8	39	140	242	382

44	Third Eye Public School	060500005	Private	154	55	39	47	52	46	49	49	37	43	30	0	0	293	308	601
45	Belal Public School Madarssa	060500006	Religious	0	37	18	10	20	13	8	5	0	0	0	0	0	61	50	111
46	Madrasa Tabligul Islam Duhabi	060500007	Religious	0	109	141	161	158	76	86	65	60	0	0	0	0	529	327	856
47	Sun Beam English School	060500009	Private	47	75	59	62	63	69	59	47	40	31	30	0	0	240	342	582
48	Gram Janata Basic School	060520001	Public	37	21	21	27	26	24	0	0	0	0	0	0	0	81	75	156
49	Durga Basic School	060520002	Public	67	26	22	22	17	16	14	11	16	0	0	0	0	109	102	211
50	Gopal Secondary School	060520003	Public	58	19	24	21	29	27	28	44	32	40	20	6	0	178	170	348
51	Asmita And Abishek Academy	060520004	Private	22	11	6	4	2	4	6	7	8	0	0	0	0	38	32	70
52	Sunsari Namuna Ebs	060520005	Private	0	59	8	12	11	1	12	1	0	0	0	0	0	51	53	104
53	New Holly Child School	060520006	Private	45	22	19	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	58	108

अनुसूची ४

दुहबी नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको दरबन्दीको विवरण

क्रसं	इमिस कोड	विद्यालयको नाम	ठेगाना	कक्षा	प्राथमिक तह					निम्नमाध्यमिक तह					माध्यमिक तह					उमा	जम्मा	शिक्षण सहयोग	
					प्र.	द्वि	तृ	अ	रा	प्र.	द्वि	तृ	अ	रा	प्र.	द्वि	तृ	अ	रा			निमा	मावि
१	060200001	जनता मायावती आधारभूत विद्यालय	दुहवी १	१-८	१		३		३		१	१	१								१०		
२	060200008	मदन आश्रित आधारभूत विद्यालय	दुहवी १	१-५				१	४												५		
३	060100003	नेपाल राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय	दुहवी २	१-८		१	२				२	२									७		
४	060200007	नवीन शिक्षा निकेतन आधारभूत विद्यालय	दुहवी २	१-८		२	४		१					२							९		
५	060200033	दिनेश चौधरी स्मृति आधारभूत स्कूल	दुहवी २	१-४																	०		
६	060200006	भोला आधारभूत विद्यालय	दुहवी ३	१-७		१	२	३													६		
७	060200003	वि.पि आधारभूत विद्यालय	दुहवी ४	१-८		१	२		३												६	१	
८	060200004	सरस्वती माध्यमिक विद्यालय	दुहवी ५	१-१२	१	२	२		१		१	६				३	६	१		२	२५		
९	060200005	पञ्चायत आधारभूत विद्यालय	दुहवी ५	१-८	१	२	१	१			१	२									८		
१०	060200002	पञ्चायत आधारभूत विद्यालय	दुहवी ६	१-५		२	१	१													४		
११	060100001	आधारभूत विद्यालय	दुहवी ७	१-८		२		१	२			१	१	१							८		
१२	060100002	भलुवा आधारभूत विद्यालय	दुहवी ७	१-८		१	१	१	२												५	१	
१३	060500002	विष्णु माध्यमिक विद्यालय	दुहवी ८	१-१०		३	३					३		१			५				१५		
१४	060500003	वि.पि आधारभूत विद्यालय	दुहवी ८	१-५					३												३		

१५	060500001	**पशुपति आधारभूत विद्यालय**	दुहवी ९	**१-५**		१	३														४		
१६	060480001	**शारदा आधारभूत विद्यालय**	दुहवी १०	**१-५**			१		३												४		
१७	060480002	**वि.पि आधारभूत विद्यालय**	दुहवी १०	**१-५**					४												४		
१८	060480003	**जनता माध्यमिक विद्यालय**	दुहवी १०	**१-१०**			५		२			३	१			१	१		१		**१४**		
१९	060520001	**ग्राम जनता आधारभूत विद्यालय**	दुहवी ११	**१-५**				१	२												३		
२०	060520002	**दुर्गा आधारभूत विद्यालय**	दुहवी ११	**१-८**		१	२		२												५	१	
२१	060520003	**गोपाल माध्यमिक विद्यालय**	दुहवी ११	**१-१०**		२	१	२			१	१	३				४		१		**१५**		
२२	060420001	**हिमालय आदर्श माध्यमिक विद्यालय**	दुहवी १२	**१-१०**		२	५		१					१			१		१		**११**	१	१
२३	060420002	**कर्मा आधारभूत विद्यालय**	दुहवी १२	**१-५**			१		२												३		
२४	060420003	**शारदा आधारभूत विद्यालय**	दुहवी १२	**१-८**			४	१	२			१		१							९		
२५	060420004	**शाल्पा माध्यमिक विद्यालय**	दुहवी १२	**१-१०**		४	१		२			४							२		**१३**		१
२६	060420007	**एकता ज्ञान मैथिल आधारभूत विद्यालय**	दुहवी १२	**१-३**					२												२		
१	060200016	**मदरसा इस्लामिया**	दुहवी १	**१-५**					३												३		
२	060200026	**नयाँ इस्लाम मदरसा**	दुहवी १	**१-३**																	०		
३	060200017	**नुरी मदरसा इस्लामपुर**	दुहवी १	**१-३**																	०		
४	060200028	**मदरसा ज्याउल इस्लाम**	दुहवी २	**१-४**																	०		
५	060200015	**मदरसा इस्लाहुल मुस्लिमिन**	दुहवी ४	**१-८**																	०		
६	060500006	**बेलाल पब्लिक स्कूल मदरसा**	दुहवी ९	**१-७**					२												२		
७	060500007	**मदरसा तब्लिगुल इस्लाम**	दुहवी ९	**१-८**					१												१		
जम्मा					३	२७	४४	१२	४७	०	६	२४	६	६	०	४	१७	१	५	२	२०४	४	२

अनुसूची ५

दुहबी नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरुको भौतिक तथा पूर्वाधारको अवस्था

			कक्षाकोठाहरू		खानेपानी		शौचालय (प्यान/कम्पार्टमेन्ट)		शौचालय (युरिनल संख्या/एकपटकमा प्रयोग गर्ने क्षमता)	प्रधानाध्यापक, शिक्षक तथा प्रशासनिक कक्ष		खेल मैदान		पुस्तकालय		प्रयोगशाला		खाजा घर वा भान्सा कोठा		पर्खाल वा घेराबार		प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार कक्ष	
S.N	Organization Name	Organization Code	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)
1	Adharbhut Bidyalaya	060100001	9	F	1	F	6	T	0	1	F	1	F	0	F	0	F	0	F	0	T	0	F
2	Aekata Gyan Maithil Basic School	060420007	6	T	0	F	1	T	1	1	F	1	T	0	F	0	F	0	F	1	T	0	F
3	Belal Public School Madarssa	060500006	9	F	2	F	4	T	0	2	T	1	T	0	F	0	F	2	T	0	T	0	T
4	Bhaluwa Basic School	060100002	9	F	0	T	0	T	0	0	T	0	T	0	F	0	T	0	T	0	T	0	T

5	Bhola Basic School	060200006	8	F	0	F	0	T	0	1	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F
6	BP Basic School	060200003	9	F	3	F	2	F	6	2	F	0	T	0	F	0	T	1	T	0	T	0	F
7	Bp Basic School	060500003	5	F	0	T	0	T	0	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T
8	Bp Basic School	060480002	6	F	0	T	2	F	0	1	F	0	T	0	F	0	T	0	T	0	T	0	T
9	Dinesh Chaudhary Smriti Basic School	060200033	4	T	1	T	5	T	5	1	T	0	T	0	F	0	F	1	T	0	F	0	F
10	Durga Basic School	060520002	11	F	0	F	0	F	0	1	F	0	T	0	F	0	F	0	F	0	T	0	F
11	Gopal Secondary School	060520003	11	F	1	F	3	F	13	2	F	1	T	1	T	3	F	1	F	1	F	0	F
12	Gram Janata Basic School	060520001	0	T	0	T	0	T	0	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T
13	Himalaya Adarsha Secondary School	060420001	18	F	3	F	0	T	4	1	F	0	F	0	F	1	F	0	F	0	F	0	F
14	Janata Mayawati basic school	060200001	11	F	0	T	1	T	0	0	T	0	T	0	F	0	T	0	F	0	T	0	F
15	Janata Secondary School	060480003	11	F	2	T	6	T	5	2	F	1	T	0	F	1	T	1	F	1	T	0	F

16	karma Basic School	060420002	3	T	3	T	2	T	0	1	T	0	F	0	T	0	T	0	F	4	F	0	F
17	Madan Ashrit Basic School	060200008	6	F	1	F	0	F	1	1	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F
18	Madrasa Ishlahul Muslemin	060200015	13	F	1	T	6	T	2	1	T	0	T	0	F	0	F	1	T	0	T	0	F
19	Madrasa Tabligul Islam Duhabi	060500007	0	T	0	T	0	T	0	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T
20	Madrasa Ziyaul Islam	060200028	4	F	0	F	0	F	0	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F
21	Madrassa Islamiya	060200016	2	F	0	T	0	T	0	1	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T
22	Nabin Shiksha Niketan Basic School	060200007	0	T	0	T	0	T	0	2	F	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T	0	T
23	Naya Islam Madrassa	060200026	1	F	0	F	0	F	0	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F
24	Nepal Rastriya Basic School	060100003	9	T	2	F	4	T	2	1	T	0	F	0	F	0	F	1	T	1	T	0	F
25	Nuri Madrassa Islampur	060200017	3	T	10	T	2	T	3	1	T	0	F	0	F	0	F	1	T	0	F	0	F
26	Panchayat Basic School	060200002	6	T	0	T	2	T	0	1	T	1	T	0	T	0	T	0	F	1	T	0	T
27	Pashupati Basic School	060500001	6	T	1	T	2	T	8	1	F	0	T	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F

28	Salpa Secondary School	060420004	14	F	0	F	2	F	2	0	F	1	F	1	F	1	F	0	F	1	F	0	F
29	Saraswati Secondary School	060200004	22	F	7	T	9	T	0	3	F	1	F	1	F	2	F	0	F	0	T	1	T
30	Sharada Basic School	060480001	7	F	2	F	3	F	1	1	F	0	F	0	F	0	F	1	T	1	T	0	F
31	Sharada basic school	060420003	9	F	3	F	2	F	0	1	F	2	T	0	F	0	F	1	T	3	T	0	F
32	Shree Bishnu Secondary School	060500002	11	F	1	F	3	F	1	1	F	1	T	1	T	1	T	1	F	0	F	0	F
33	shree panchayat Basic School	060200005	6	F	1	F	2	F	1	1	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F	0	F

अनुसूची ६

विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, ICT LAB र इन्टरनेटको सुविधा पुगेका विद्यालयहरु

			पुस्तकालय					प्रयोगशाला				
S. N	**Organization Name**	**Organization Code**	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने भए विवरण सङ्ख्या	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	नयाँ निर्माण गर्नुपर्ने भए विवरण सङ्ख्या	निर्माण गर्नु पर्ने भए कारण उल्लेख गर्नुहोस्	हालको अवस्था(सङ्ख्या)	मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने भए विवरण सङ्ख्या	पर्याप्तता (पर्याप्त छ/छैन)	नयाँ निर्माण गर्नुपर्ने भए विवरण सङ्ख्या	निर्माण गर्नु पर्ने भए कारण उल्लेख गर्नुहोस्
1	Adharbhut Bidyalaya	060100001	0	0	F	1		0	0	F	1	
2	Aekata Gyan Maithil Basic School	060420007	0	0	F	1		0	0	F	1	
3	Belal Public School Madarssa	060500006	0	0	F	1		0	0	F	1	
4	Bhaluwa Basic School	060100002	0	0	F	0	goodd	0	0	T	0	
5	Bhola Basic School	060200006	0	0	F	0		0	0	F	0	
6	BP Basic School	060200003	0	0	F	1		0	0	T	0	
7	Bp Basic School	060500003	0	0	T	0		0	0	T	0	
8	Bp Basic School	060480002	0	0	F	0		0	0	T	0	
9	Dinesh Chaudhary Smriti Basic School	060200033	0	0	F	1		0	0	F	0	
10	Durga Basic School	060520002	0	0	F	1	सामग्रीको अभाव	0	0	F	1	सामग्रीको अभाव
11	Gopal Secondary School	060520003	1	0	T	0		3	1	F	0	
12	Gram Janata Basic School	060520001	0	0	T	0		0	0	T	0	
13	Himalaya Adarsha Secondary School	060420001	0	0	F	1	कोठाको अभाव	1	0	F	1	कोठाको अभाव
14	Janata Mayawati basic school	060200001	0	0	F	0		0	0	T	0	

15	Janata Secondary School	060480003	0	0	F	1		1	1	T	0	
16	karma Basic School	060420002	0	0	T	0		0	0	T	0	
17	Madan Ashrit Basic School	060200008	0	0	F	1	New nirman	0	0	F	0	
18	Madrasa Ishlahul Muslemin	060200015	0	0	F	1		0	0	F	1	
19	Madrasa Tabligul Islam Duhabi	060500007	0	0	T	0		0	0	T	0	
20	Madrasa Ziyaul Islam	060200028	0	0	F	1	New nirman	0	0	F	1	New nirman
21	Madrassa Islamiya	060200016	0	0	T	0		0	0	T	0	
22	Nabin Shiksha Niketan Basic School	060200007	0	0	T	0		0	0	T	0	
23	Naya Islam Madrassa	060200026	0	0	F	1	New Nirman	0	0	F	1	New Nirman
24	Nepal Rastriya Basic School	060100003	0	0	F	0		0	0	F	0	
25	Nuri Madrassa Islampur	060200017	0	0	F	0		0	0	F	0	
26	Panchayat Basic School	060200002	0	0	T	0		0	0	T	0	
27	Pashupati Basic School	060500001	0	0	F	1	पुस्तकालय नभएको	0	0	F	1	प्रयोगशाला नभएको
28	Salpa Secondary School	060420004	1	0	F	1	According to student we need laboratory	1	0	F	1	To equip the students with experiments

29	Saraswati Secondary School	060200004	1	0	F	1	वाचनालय का लागि	2	0	F	2	थप बिज्ञान र गणितप्रयोगशाला को लागि
30	Sharada Basic School	060480001	0	0	F	1		0	0	F	1	
31	Sharada basic school	060420003	0	0	F	1	help for search new thing	0	0	F	1	help for invention new thing
32	Shree Bishnu Secondary School	060500002	1	0	T	0		1	0	T	0	
33	shree panchayat Basic School	060200005	0	0	F	0	कोठा नभएको	0	0	F	0	कोठा नभएको

अनुसूची ७

वालविकास केन्द्रको विद्यालयगत दरबन्दी सङ्ख्या

क्र.स.	इमिस कोड	विद्यालयको नाम	ठेगाना	वालविकास सङ्ख्या
१	60200001	जनता मायावती आधारभूत विद्यालय	दुहबी १	**२ जना**
२	60200008	मदन आश्रित आधारभूत विद्यालय	दुहबी १	**२ जना**
३	60100003	नेपाल राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय	दुहबी २	**१ जना**
४	60200007	नवीन शिक्षा निकेतन आधारभूत विद्यालय	दुहबी २	**१ जना**
५	60200006	भोला आधारभूत विद्यालय	दुहबी ३	**१ जना**
६	60200003	वि.पि आधारभूत विद्यालय	दुहबी ४	**३ जना**
७	60200004	सरस्वती माध्यमिक विद्यालय	दुहबी ५	**३ जना**
८	60200005	पञ्चायत आधारभूत विद्यालय	दुहबी ५	**१ जना**
९	60200002	पञ्चायत आधारभूत विद्यालय	दुहबी ६	**१ जना**
१०	60100001	आधारभूत विद्यालय	दुहबी ७	**३ जना**
११	60100002	भलुवा आधारभूत विद्यालय	दुहबी ७	**२ जना**
१२	60500002	विष्णु माध्यमिक विद्यालय	दुहबी ८	**२ जना**
१३	60500003	वि.पि आधारभूत विद्यालय	दुहबी ८	**१ जना**
१४	60500001	पशुपति आधारभूत विद्यालय	दुहबी ९	**२ जना**
१५	60480001	शारदा आधारभूत विद्यालय	दुहबी १०	**२ जना**
१६	60480002	वि.पि आधारभूत विद्यालय	दुहबी १०	**४ जना**
१७	60480003	जनता माध्यमिक विद्यालय	दुहबी १०	**३ जना**
१८	60520001	ग्राम जनता आधारभूत विद्यालय	दुहबी ११	**२ जना**
१९	60520002	दुर्गा आधारभूत विद्यालय	दुहबी ११	**४ जना**
२०	60520003	गोपाल माध्यमिक विद्यालय	दुहबी ११	**५ जना**
२१	60420001	हिमालय आदर्श माध्यमिक विद्यालय	दुहबी १२	**६ जना**
२२	60420002	कर्मा आधारभूत विद्यालय	दुहबी १२	**१ जना**
२३	60420003	शारदा आधारभूत विद्यालय	दुहबी १२	**१ जना**
२४	60420004	शाल्पा माध्यमिक विद्यालय	दुहबी १२	**३ जना**
२५	60420007	एकता ज्ञान मैथिल आधारभूत विद्यालय	दुहबी १२	**१ जना**

अनुसूची ८

छात्रवृति वितरण आवासीय तथा गैह्र आवासीय छात्रवृति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीको संख्यात्मक विवरण

ग्रैह आवासीय छात्रावृत्ति २०८२/०८३				
क्र.स.	विद्यालयको नाम	छात्रा छात्रवृत्ति छात्रा संख्या IEMIS	दलित छात्रवृत्ति छात्र संख्या IEMIS	कैफियत
		१-५	**१-६**	
१	**जनता मायावती आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१**	१७०	६	
२	**मदन आश्रित आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१**	८९	४८	
३	**मदरसा इस्लामिया, दुहबी-१**	१०२	०	
४	**नेपाल राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय, दुहबी-२**	४१	१७	
५	**नवीन शिक्षा निकेतन आधारभूत विद्यालय, दुहबी-२**	४९	२	
६	**भोला आधारभूत विद्यालय, दुहबी-३**	४१	३३	
७	**वि.पि आधारभूत विद्यालय, दुहबी-४**	७८	२८	
८	**सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, दुहबी-५**	५३	८	
९	**पञ्चायत आधारभूत विद्यालय, दुहबी-५**	८२	८	
१०	**पञ्चायत आधारभूत विद्यालय, दुहबी-६**	१७	१४	
११	**आधारभूत विद्यालय, दुहबी-७**	९३	९१	
१२	**भलुवा आधारभूत विद्यालय, दुहबी-७**	४१	३३	
१३	**विष्णु माध्यमिक विद्यालय, दुहबी-८**	१०५	४०	
१४	**वि.पि आधारभूत विद्यालय, दुहबी-८**	४६	३२	
१५	**पशुपति आधारभूत विद्यालय, दुहबी-९**	८०	५१	
१६	**बेलाल पब्लिक स्कूल मदरसा, दुहबी-९**	५१	०	
१७	**मदरसा तब्लिगुल इस्लाम, दुहबी-९**	३६९	०	
१८	**शारदा आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१०**	५२	१२	
१९	**वि.पि आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१०**	८४	७८	
२०	**जनता माध्यमिक विद्यालय, दुहबी-१०**	८०	२७	
२१	**ग्राम जनता आधारभूत विद्यालय**	६४	२२	
२२	**दुर्गा आधारभूत विद्यालय, दुहबी-११**	५७	२४	
२३	**गोपाल माध्यमिक विद्यालय, दुहबी-११**	६६	३८	
२४	**हिमालय आदर्श माध्यमिक विद्यालय, दुहबी-१२**	१२६	५५	
२५	**कर्मा आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१२**	४१	५	

२६	**शारदा आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१२**	३५	७	
२७	**शाल्पा माध्यमिक विद्यालय, दुहबी-१२**	९१	२७	
२८	**एकता ज्ञान मैथिल आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१२**	४५	२२	
२९	**नयाँ इस्लाम मदरसा, दुहबी-१**	४७	०	
३०	**नुरी मदरसा इस्लामपुर, दुहबी-१**	६०	०	
३१	**मदरसा ज्याउल इस्लाम, दुहबी-२**	५४	०	
३२	**मदरसा इस्लाहुल मुस्लिमिन, दुहबी-४**	२२९	०	
३३	**दिनेश चौधरी स्मृति आधारभूत स्कूल, दुहबी-२**	३८	३०	
जम्मा		**२६७६**	**७५८**	

आवासीय छात्रवृत्ति २०८२/०८३

क्रसं	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या	कैफियत
१	**नवीन शिक्षा निकेतन आधारभूत विद्यालय, दुहबी-२**	**१२**	

अपाङ्गता छात्रावृत्ती २०८२/०८३

	विद्यालयको नाम	अपाङ्ग विद्यार्थी संख्या १-१२	कैफियत
१	जनता मायावती आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१	३	
२	**नवीन शिक्षा निकेतन आधारभूत विद्यालय, दुहबी-२**	२	
३	विपी आधारभूत विद्यालय, दुहबी ४	१	
४	सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, दुहबी-५	२	
५	जनता माध्यमिक विद्यालय, दुहबी १०	१	
६	एकता ज्ञान मैथिल आधारभूत विद्यालय, दुहबी-१२	१	
जम्मा		**१०**	